

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2284/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2284/A

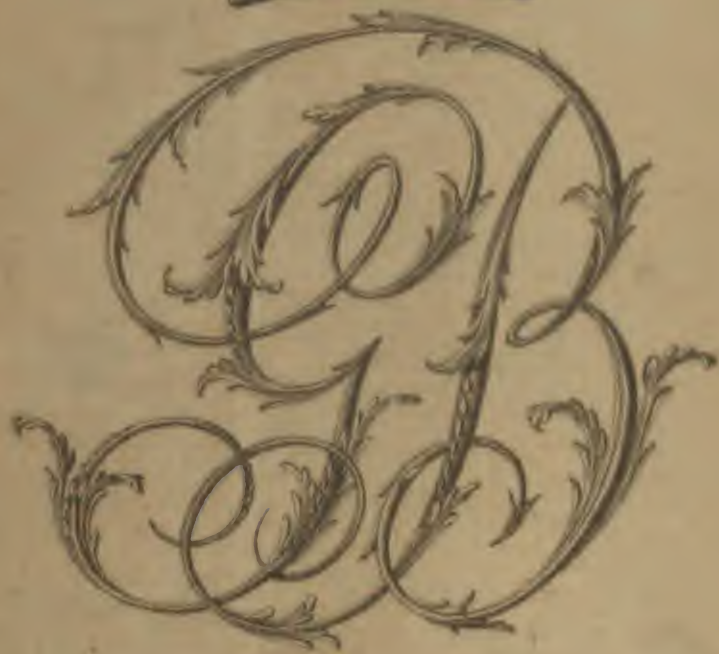

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2284/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2284/A

2284/2786
A/1

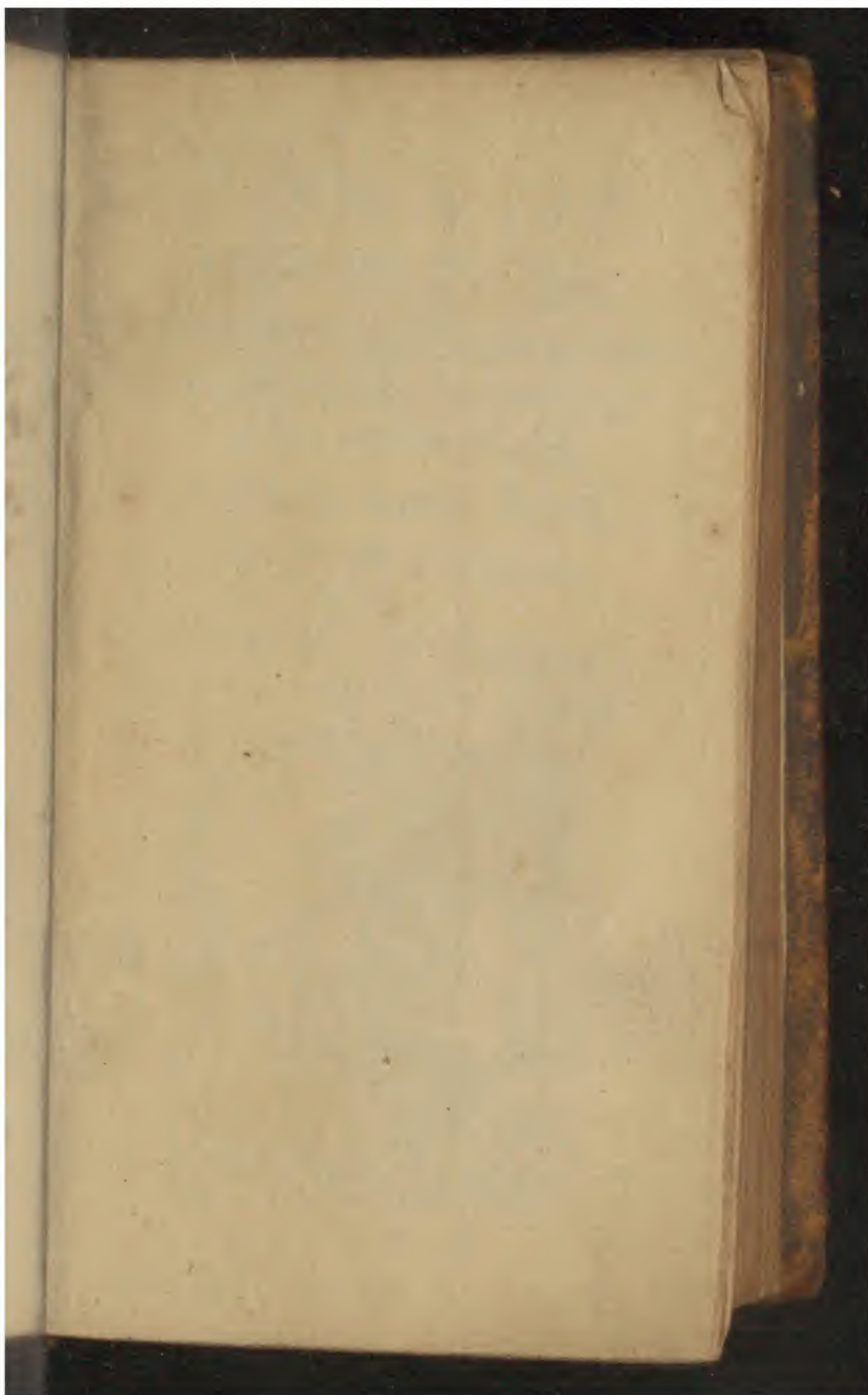

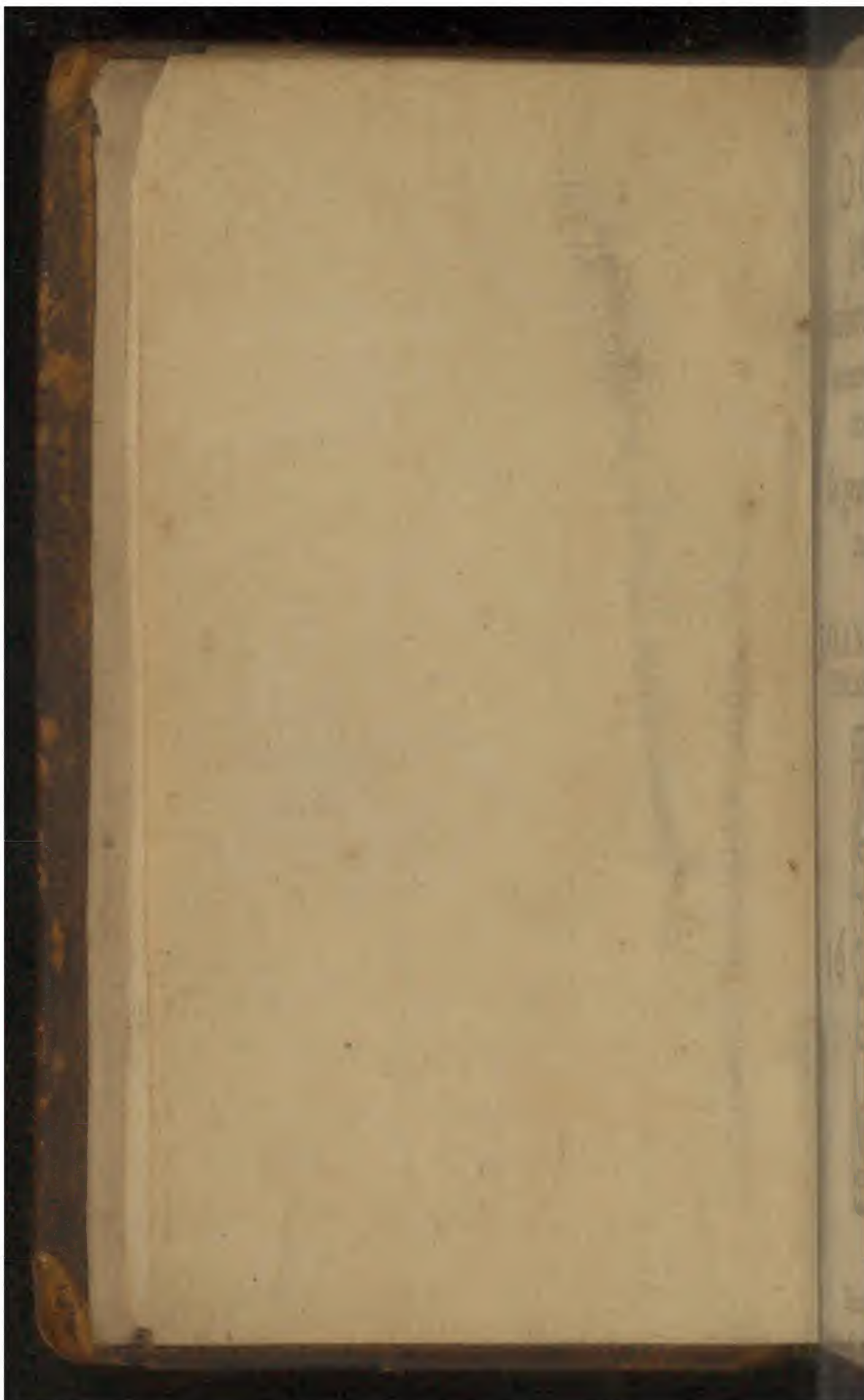
26/1/99
a

29a 5847

Encheiridion
Evonymi thesaurus

Handwritten text in a medieval script, likely Latin, arranged in two columns. The text is written in dark ink on aged, slightly discolored paper. The script is a cursive or semi-cursive style typical of the late Middle Ages. The first column contains approximately 12 lines of text, and the second column contains approximately 10 lines. The text is somewhat faded and difficult to decipher due to the age and handwriting.

ENCHEIRIDION
DOGMATICO-
HERMETICUM

Morborum partium corporis
humani præcipuorum Curatio-
nes breves continens:

*In gratiam veræ Medicinæ
Studioforum conscriptum*

à
JOANNE VINCENTIO
FINCKIO, Fuldâ-Buchonio, Med. D.

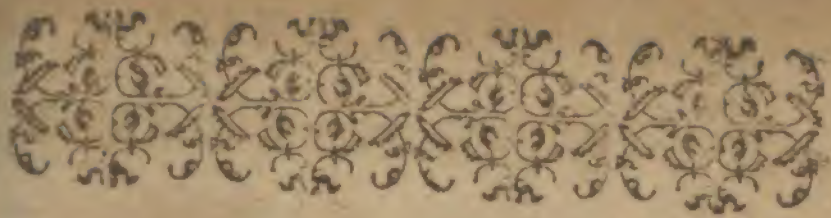

L I P S I Æ

Excudebat Laurentius Cober.

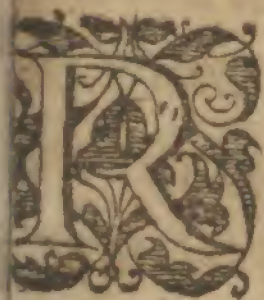
Impensis Elie Rehefeldii & Joh. Grolii.

ILLUSTRISSIMO PRIN-
CIPi AC DOMINO,

Dn. CHRISTIANO,
MARCHIONI BRANDE-
burgensi, Borussia, Stetini,
Pomerania, Cassubiorum, VVanda-
orum & Silesia Duci in Jegern-
dorff &c. Burggravio Noribergensi,
& Principi Rugia &c. Domino
suo clementissimo.

*Ecténe agant,
Illustrissime Prin-
ceps, qui in re medi-
ca utilia, etiam si ea
secretiora etiam fuerint, oc-
cultant; aut excogitatis pecu-
liari-*

)(2

liari-

DEDICATIO.

liaribus signis, characteribus
& notis hieroglyphicis invol-
vunt: aut rectius qui foràs
emittunt, non frustra quæri
posset: Utriusq; opinionis suas
rationes dari non planè reji-
ciendas dubium non est: Isti
abusum, & ex eo provenien-
tem contemptum meritò consi-
derant; videmus enim præ-
clarissimorum ingeniorum in-
venta, non in doctorum & fi-
delium Medicorum pervenire
manus, sed & empiricis agyr-
tis, lippis atq; tonsoribus inno-
tescere, adeoq; in imperitorum
& rasorum tonstrinis sæpis-
simè

DEDICATIO.

*simè prostitui atq; vilescere:
Hi bonum publicum privato
præferentes, bona Bonis benè
communicari, nilq; invidiosè
occultari debere pte sentiunt;
cumenim, teste Oratore, par-
tim patriæ, partim amicis na-
tistimus. Et homo homini Deus
sit, quin & in bonis studium
posteritatis conservande ar-
deat, nemo naturæ legibus
subjectus, Musisq; addictus,
non poterit non neglecto pri-
vato commodo, pro ingenij sui
viribus, Artes liberales à ma-
joribus magno labore ac sudo-
re inventas excolere, earum*

)? (3 usum

DEDICATIO.

usum demonstrare, atque hac
ratione Reipub. pro virili pro-
desse. Horum ego partibus,
etsi mihi iudicis & censoris
personam non sumo, jure sub-
scribo; Hecque causa prima-
ria fuit, quod suasu & horta-
tu doctiorum, Encheiridion
hoc publici nunc juris fece-
rim; quo ipso etsi doctiora &
auctiora dudum prodiisse
haud diffitear, has tamen ta-
lenti mei primitias occultare
nolui, Est enim aliquid prodi-
re tenus si non datur ultra, in-
fit Poëta.

Quia verò ingenua just aq;
omnium

DEDICATIO.

omnium propè scriptorum ob-
servatio fuit, ut libros novos
Principibus, aut præcipuæ au-
toritatis viris consecrarent,
quo erga illos debitæ obser-
vantia tesseram ponerent,
quoque illorum patrocinio &
favore, ceu Minervâ agide,
muniti, ab invidorum calu-
mniantium injuria vindica-
rent, Ille Tæ Celsitudini hos
ipsos meos labores, Encheiri-
dion licet immaturum, subje-
ctionis & observantia monu-
mentum, humilimè offerre,
Eamq; huic Mecenatem &
Patronum deligere, debui &
)? (4 volui,

DEDICATIO.

volui, ut si malevoli crassâ virulenti livoris & calumnian-
di insaniâ (pro ut est mundi
hujus immundi, ubi semper
alter in alterius livet & gras-
satur ingenium, perversa con-
suetudo) hoc arrodere velint,
illud jam I. T. C. factum, ju-
dicii candore & discretionis
perspicacia protegat ac de-
fendat, sicq; pro benevolentia,
humanitate & mansuetudi-
ne, quibus I. T. C. viros bonos
& literatos omnes amplecti-
tur, me quoque, etsi illorum
infimum, sub Ejusdem patro-
cinio, in hac Marchionatus
superi-

DEDICATIO.

*superioris civitate primaria,
de consilio inprimis I.T.C. Ar-
chiatři fidelissimi D.D, Jere-
mia Cornarij, pro tempore,
Medicinam facientem, suæ
benignitatis favore clemen-
tissimè amplectatur. Is qui
Corda Principum moderatur,
qui gubernationes solus effice-
re potest, qui Sapientiam per
quam Principes regunt, largi-
tur Deus Opt. Max. I. T. C.
salvam & incolumem, in o-
mni felicissima prosperitate,
quam diutissimè sospitet, toti-
q; Brandeburgicæ Domui ex al-
to benedicat. Vale Princeps*
R(s Inclý-

DEDICATIO.

*Inclyte, & Nestoreos annos
ad Dei gloriam, Reipub. Chri-
stianæ commodum, sub inde-
finenti divinæ protectionis pa-
trocinio felicissimè vive. Cu-
ria Variscorum Calend. Fe-
bruarij, Anno 1618.*

Ill^æ T^æ Celsitud.

subjectissimus

Joannes Vincentius
Finckius.

LECTO-

LECTORI S.

Non defuturos arbitror,
amice & candide Lector,
qui de hisce laboribus no-
stris nimium intempestivè & indif-
ferenter judicaturi sint; ab his enim
nimis vulgaria, ab illis dudum dicta,
ab istis *ἐπεὶ ὁδὸς* proposita, & id genus
alia audient: nec mirum! quis enim
in hoc scripturientium subtilissimo
sæculo doctiorum auribus quicquā
dignum proferat? cum summos a-
scendisse gradus omnia videantur.
Nec tamen inficias ibis, quod dies
diem doceat. Quare si vel minimum
minus notum, vel etiam ab aliis stu-
dio occultatum, in hocce Encheiri-
dio nostro offenderis, ob illud ipsū
in lucem produsse puta: Quodq; ob
veræ Medicinæ Studiosos, Practi-
cantium Scholas ingressuros, maxi-
mam partem concinnatum est, præ-
mittendo nimirum in singulis capi-
tibus simpliciora unicuiq; corporis
)? (6 nostri

L E C T O R I S.

nostri parti congrua & appropriata;
subjungendo mox compositorum
medicamentorum nonnullas for-
mulas; addendo tertio loco usita-
tiora modernorum Hermeticorum
remedia; & deniq; in pluribus capi-
tibus medicamentorum horum ar-
te spagyrica ritè preparandorum
modos, partim ex Præceptorum no-
strorum Lectionibus publicis & pri-
vatis, partim ex doctissimorum vi-
rorum quibus cum conferre licet
responsis, partim deniq; privatâ cu-
râ & propriâ experienciâ observa-
tos & collectos, adnectendo. Mor-
borum autem Causas, Signa, Pro-
gnostica ab aliis clarissimis Medi-
cis subtilissimè pertractata, studio
omissimus. Tu benevole Lector hisce
laboribus nostris fave, quibus nos
alios, secreta sua sacris Eleusiniis
secretiora qui habent, ut tandem
aliquando prodeant, irritaturos
speramus. Vale Vale.

Ad

Ad Clariss. Medicum

D. JOANNEM - VIN-
CENTIUM FINCKIUM, Con-
sobrinum suum dilectum, cum
Enchiridium ederet.

Magnus erat quondam, sed nunc; qua tem-
poris huius

Prosperitas; Medica est summus in arte vigor.

Qua latuere diu, qua non exulta fuere,

Fert, confert, ditat postera quaeq; dies;

Texit ea invidia, aut neglexit inertia stultè,

Quorum incrementum largior usus agit.

His studia ornandis Tua cum sic promptior addas,

Solertem atq; bonum quod decet ipse facis.

Perge ita, fructus erit, sibi sunt consimianempe,

Sedulitatis onus, commoditatis honos.

Jeremias Cornarius D. Med.
Brandenburg. Bojoruti.

Quo magis incumbis Morbis Medicâ arte me-
deri,

Fuldaici, Fincki, stella corusca Soli;

Quo magis incumbis Phœbi auxiliaribus herbis,

Iungens Galeni pharmaca & Aureoli;

Hoc propius superis accedis civibus, & te

Et toto nomen spargis in orbe tuum.

Tam Medicus cunctis res optatissima terris,

Tam magnum ac ingens est Medicina bonum.

)(7

Flac

Hac duce nempe ferum morborum corrumpit agmen.

Hac duce speratam percipit Aeger opem.

Hac duce servatur mens sana in corpore sano.

Hac duce dira lues; hac duce Parca cadit.

Hac duce mortali veniunt bona plurima genti.

Hac duce sepe aliquam fert necis hasta moram.

O te praeparibus, Vincenti Clare, beatum,

Qui volvis Medicos nocte dieq; liberos,

Indeq; miranda Plantarum indagine viros

Eruis in Patria remq; bonumq; tua.

Hoc est quod vivus quondam, quod mortuus Idem

Te tuus atheria poscit in arce Pater.

Hoc est quod de te Princeps Buchonius; Hoc est

Quod petit a studiis Fuldidos ora tuis.

Sic Patris, Patrixq; tua, sic Principis omen,

Implebis Genij dexteritate tui.

Quaevis alij crescant; Tu Poëonis arte vales,

Maximus esse hominum, proximus esse

Deo.

Observantia ergo scribb.

Artzberga

VVolfgangus Hildebertus.

Εἰ ποτε ἰητρὸς λήμῳνας ἐνέματο πάντας
φοῖβε, καὶ φοῖβε πάντα πέπωκε ἀρήσον·
Φίγκλιός ἐσθ' ἔτ'· Ποδαλείρι· ἢ δὲ Μαχάων
ὄντα ἄγανται ὁμῶς, ὄντι φιλέσιν ὁμῶς.
ἔτ' εἴ μὴ λήμῳνας ἐνέματο πάντας
φοῖβε, καὶ κατέχῃς ἑθῆσι φοῖβον ὅλον.

ἔοστα

ἴσται γὰρ Ἰπποκράτης μετὰ τέτρω κ' Θεόφραστος
 πλείοσι γράψαι βροτοῖς δὴτ' ἐπέεσι λιπών.
 βίβλω ταῦτα σμικρῇ ἐνὶ ταύτῃ Φίνκκ' ἐξ
 ῥήσιμοι ἀμφαγαπῶν τῷ βραχύτῃ μεγαν.
 ῥ' ὦ Φίνκκ' Ἀσκληπιὺ τέκ' ἀλλὰ καὶ ἄλλα
 βιβλία ἔλομένη νόσφι φθόνοιο τέλφ.
 ῥῇ γὰρ Λητοῖδ' ἀνέροιτο Απόλλωνος, εἴ τι
 εἰδὲν σοφίης, μὴ φθονερὸν τελέθην.
 ἴτω παμπόλλης πολυῖδ' ἰήσι σαώσας,
 καὶ πάντας ἐοσι νεκρῶν εἰν αἶδαο πύλαις.
 ῥ' καὶ ὑπὲρ καμάτων τέτων συλλήψαι αὐτῶν
 ἀγλαὰ μεσάων δᾶρα ἰοσεφάνων.
 ἴτω κὶ φά' ἰητῶν ἀτάξιον ἄλλων
 πληροῖς ἀμφαδίλῳ ἰνία τριόματ'.

Lipsie fund.

Joannes Nesterus C. V.
 Poëta Laur. Cæsar.

IN VAPPAM SIVE
 ZOILUM.

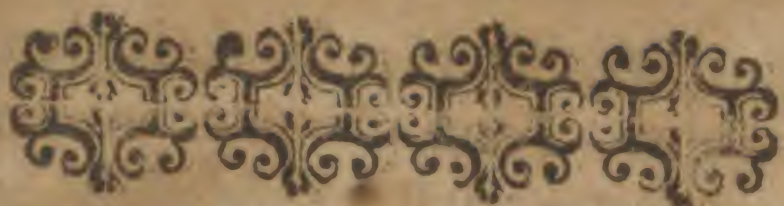
*V*appa, pessime Vappa pessimorum,
 Puditiſſime putidiſſimorum,
 Sus multum Calydonio ferino
 Inquinatior impudentiorq;
 Sus qui nocticulis dieculisq;
 Perfriſtam caperans ſcabensq; frontem,
 Carpiſ melliculos novos libellos,
 Tecum & verbula manſa murmurillas;
 Quæſens te moneo, librariorum

Cave

Caveto endogredi laboriosus
 Domus, invidulo & notare morsu
 Huncce dulciculum novum libellum;
 Maneto potius domiligatus
 Fædus, stercoreus, sonax, perosus
 Ad præsapia sterquiliniorum, &
 Ponas quicquid imaginationum.
 Si non abstineas, celebris ecce
 Gesso discutiet tibi molares
 Oenides, prasino sago sagatus,
 Vir Hippocratica mitra beatus,
 Qui te sepiculè diutulèq;
 Querit, & pariles tuos sodales
 Ebrios odio Vatiniano,
 Et dignos Gyarus subinde, dignos
 Cera Cerite. Purior salillo
 En ecce ipse adest, nec hercule absq;
 Saltat cludine, crede, queritando:
 Grunnitu satius tibi ergo, Vappa,
 Fatutina cotens olenticeta
 Torosum minitarius botellum;
 Quàm res ludere purimas hominum.
 Sus multum Calydonio ferino
 Inquinatior impudentiorq;
 Vappa, pessime Vappa pessimorum
 Puditiſſime puditiſſimorum.

IDEM.

ENCHEL.

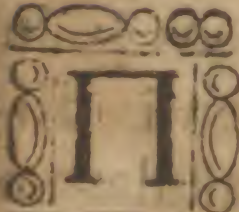

ENCHEIRIDII

Dogmatico - Hermetici

DE PRAECIPUIS ALI-
quot Corporis Humani Affectibus.

CAPUT PRIMUM DE DIGESTIVIS UNIVER- SALIBUS.

 Επονα φαρμακείαν καὶ
κινείαν, μὴ ὥμα, inquit
Hipp. noster lib. i. aph.
22. Hinc morbi plures,
cum fixas in corpore nostro e-
gêre radices, non crudis pur-
gantium medicamentorum fa-
cultatibus irritandi, sed Conco-
quentibus, seu ut vulgò loqui-
mur,

mur, Digestivis primò adoriendi sunt. Talia pro peccantium humorum varietate & malignitate à Dogmaticis varia præscribuntur. Hermeticis in quotidiano usu sunt.

Tartarus Vitriolatus; quem describit Olvvaldus Crollius in Basilica chymica fol. 115, 116. (Joan. Beguinus in Tyrocin. chymic. lib. 3. cap. 19. Magisterium Tartari vocat) Hujus ℥j. in ℥iij. vini veteris ferventis dissoluta, cum decocto passularum pro libitu misceatur, ejusq; singulis diebus manè & vesperi haustus exhibeatur: vel ℞ juris gallinæ ℥v. vel vj. quibus in paropside supra lentum ignem calefactis adde Tartari Vitriolati
dofin

dofin(quæ est à Θ ſ, ad Θ ij)& cum argenteo cochleari move donec ſolvatur, juſculum aceſcat: Melioris verò ſaporis conciliandi gratia guttulæ aliquot olei Cinamomi addi poſſunt.

Tale quoque Diſſeſtivum eſt Cremor ſeu Cryſtallus Tartari, à Joſeph. Quercetan. in pharmacop.dogmat. reſtitut. capite ultimo, & Beguin. lib.3. cap.17. deſcriptus, qui in omnibus ferè pharmacopoliis rectè jam innotuit: hujus \mathfrak{z} j. etiam per ſe & ſine juſculo exhibitam, clementer foetentem camarinam expurgare docet idem Quercet. loc.citato; quod tamen ſine adjectione ſtimuli alicujus utpote Diagryd. gr. ij. iij. vel iiij. vel

A 2 alte-

4 ENCHEIRIDION

alterius, haud facile nisi in corporibus et ipsis, perfecte assequeris.

Hæ tertio loco meritò additur Mixtura illa decantata de Tribus, seu Mixtura simplex ut vocant; quæ in nonnullis etsi quod sciam adhuc dum per paucis præparatur pharmacopoliis, eò quod paucis hæcenus quoque innotuerit: Quæ quum felicissimo cum successu in pluribus morbis exhibeatur, ideo ejus meritò parandi rationem ex aliis hic præmittere nobis quoque placuit. Constat autem hæc Mixtura ex tribus Spiritibus ad triplices nostros Spiritus, Naturalem nempe, Vitalem & Animalem accommodatis, videl. ex
Spiri-

DOGMATICO-HERMET. 5

Spiritus Aqua Theriacalis cam-
phoratae quinque partibus; Spiri-
tus Tartari optimè rectificati
tribus partibus, & Spiritus Vi-
trioli optimè correcti parte unâ.

Spiritus Aquæ Theriacalis Cam-
phoratae sequenti viâ præ-
paratur.

R^x Spiritus vini optimè à phle-
gmate rectificati, & in tenuissimam
omnia pervadentem essentiam re-
ducti ℥x. theriac. Andromach. ve-
ter. ℥v. myrrh. rub. ℥ij. croci ori-
ent. ℥ss. omnia indantur Cucurbitæ
rectæ, apponaturque alembicus, (in
quo ℥ij. camphoræ ponantur) & vas
recipiens, claudanturque optimè jun-
cturæ; in Mariæ Balneo igne quan-
tum fieri potest levissimo & calore
tepidissimo spacio 3. vel 4. dierum,
ita ut toto tempore exiguum tan-

A 3

tum

tum exstillet, digerantur, post lentissimo ignis gradu liquor exstilletur; tandem ignis augeatur, ad ebullitionem aquæ in Mariæ balneo: cumque etiam hoc ignis gradu nihil amplius exstillaverit, sinantur vasa refrigerari, refrigeratisq; vasis & apertis clausuris eximatur Liquor exstillatus, & refundatur materiæ à qua evocatus est; clausis juncturis prior labor tam digerendo quam destillando repetatur, tertio etiam hoc labore reiterato; Ita accipies Spiritum Aquæ Theriacalis omnium præstantissimum, cum aliquot guttulis olei theriacalis penetrantissimi & optimi, quod per infundibulum secernitur, & reservatur tanq. preciosissimus Balsamus contra omnis generis venena & pestem: Spiritus verò seorsim ad Mixturam reservatur.

Quod ad Spiritum Tartari attinet,

net, cum ejus præparatio ex Croll.
Basilic. chymic. pag. 157. & seq.
Joan. Beguin. Tirolin. chymic. lib.
2. cap. 4. aliisque pluribus notissima
sit, ideòq; de ejus præparatione ni-
hil ulterius addemus: Hoc saltem
monendum duximus, ut tot coho-
biis Spiritus à Colcothare elevetur
& recipiatur, donec omnem fæto-
rem amiserit, planeque insipidus
factus fuerit, aliquin Mixturam gu-
stui ingratam reddet.

Spiritus autem Vitrioli huic Mi-
xturæ conveniens ita paratur: Vi-
triolum optimum aquâ communi
stillatitiâ dissolve, solum per fil-
trum cola, colatum ad tertias eva-
pore; dum pelliculam contraxerit,
indatur vasi oblongum bacillum, ut
si sal Vitrioli in loco frigido adhæ-
rescat; salem hunc exsiccatum si non
satis depuratus fuerit iterum solve,
cola, depuraq; procedendo modo
supe-

ENCHEIRIDION

superiori. Hunc falem latis depa-
 ratum inde Cucurbitæ vitreæ satis
 ampli orificij lato obductæ, super-
 funde Spiritum Vini satis optimum
 ut fiat pasta, apppositoque alembico
 clausisq; juncturis immitte furno
 aperti ignis, applica recipiens satis
 amplum, clausisque rite omnibus
 juncturis institue destillationem
 primò lentissimo igne, ut Spiritus
 vini evocetur, mox auge ignem ut
 phlegma quoque ascendat; tandem
 incipientibus provenire Spiritibus
 ficcis sensim ignis augeatur, ut fiat
 fortissimus, ita ut vitrum liquesce-
 re incipiat præ nimio calore; quo
 peracto sine ignem extingui vasaq;
 refrigerari; vasis refrigeratis exime
 liquorem: Spiritum vini in Mariæ
 balneo à phlegmate & Spiritu Vi-
 trioli separa, dein phlegma quoque
 à Spiritu Vitrioli abstrahe, usque
 dum ascendere incipiant guttulæ,

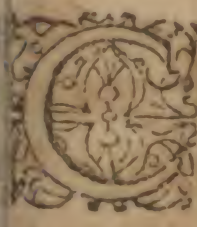
tum

um appposito novo recipiente pel-
latur quoque Spiritus per arenam :
hac ratione attenuabitur viscositas,
quemadmodum corrosivitas affusi-
one Spiritus Vini.

Porro his tribus enumeratis
spiritibus rectè præparatis fit
eorum proportione superiùs
nominatâ commixtio, in vitro
angusti orificij, quod optimè
clauditur, ponunturq; ad dige-
stionem in calore hypocaufti le-
nissimo, spacio 3. vel 4. septima-
narum, & sic perfectè elaborata
est Mixtura simplex.

CAPUT II.

DE CEPHALALGIA.

 Cephalalgia in specie sic
dicta, cum ab externis
plerumque causis cali-

A 5 dis

dis originem suam ducat, ideo
contrariis alterantibus facile
tollitur, qualia in primis sunt
cephalica dicta frigida & hu-
meſtantia, ut Rosæ quæ Cere-
brum firmant; Violæ quæ so-
mnum inducunt, Item flores
Nymphaeæ, Borruginis, Bugloſ-
sæ, Acetosa & id genus alia quo-
vis modo adhibita.

Pro Topico Cancris aliquot
fluviatiles aceto rosaceo irriga-
ti & contusi, Emplastri loco cir-
cumplicentur, Theoph. lib. de
vermib. cap. II. Ruland. cent.
I. curat. 22. & 73.

Vel. ℞ Lactis ex semin.
Papav. alb. cum aq.
rosar. facti ℥ij.
Aq. Solan.

Nymphæ.

Nymph.

Sambuc. ana Zif.

album ovor. nu. ij.

alum. usti Zif.

boli armen. Zj.

Optimè conquassentur & mi-
sceantur per Epithem.

Capitali.

Quod si tamen diutiùs ma-
lum perseveraverit, commen-
dabiles sunt pilulæ Rudij, pro-
fessoris Patavij primarij, qua-
rum perfectam descriptionem
habes in Miraculis chymicis
Philip. Mülleri fol. 101.

Alij, Olei Musci & olei Cam-
phoræ ana guttas vj. in vino vel
Cerevisia manè & vesperi exhi-
bent.

Muliercularum nostrarum pa-
nacæa quasi est Puerulis quovis

A 6

Capi-

Capitis morbo correptis indifferenter caput mortuum è rosis (quod vocamus *Ein Rosenfuchsen*) Aquâ earundem probè irrigatum, frequenter applicare; Quæ sanè rectiùs longe facerent, si idem caput mortuum Aquâ seu Spiritu Rosarum ardente (de quo *Quercetan. in pharmacop. dogm. restit. cap. 7. fol. m. 30. & Beg. in tyr. chym. lib. 2. cap. 2.*) irrigarent, maioris etenim activitatis esset: Verùm, ubi hunc unquam apud quenguam Pharmacopœorum nostrorum invenire est? cum iidem Aquam Rosarum simplicem, quod sanè minimum est, ne quid dicam altius, paraturi, Rosas non solum matutino tempore,

re, quod fieri minimè debebat,
humore alieno adhuc perfusas
colligant, sed & nescio quot a-
quæ fontanæ mensuras ante de-
stillationem affundant : hinc,
annon inutile phlegma diven-
dunt ? hoccine annon egregiè
Ægrum argento emungere est ?
Ah quot in Sympor. Electuar.
Pilular. Pulver. & id genus alio-
rum dispensationibus turpes
cōmittuntur errores, dum cor-
rupta, putria, exoleta, adultera-
ta, pro veris & recentibus com-
positionē horum ingrediuntur ;
hinc mirum omninò non est,
non solùm Medicos ipsos sæpis-
simè falli, sed & Ægros plurimos
mortem sibi potius, quam vel
ullam talem confectionem sibi

exoptare & deligere, cum ut pī
scatores icti sapiant; Cui malo
non minimam sanè ansam præ-
bet & hoc, quod plurimi Phar-
macopolarum hodierno seculo
nullo Magistratui jurejurando
annuatim etiam præstando, ob-
stricti teneantur: accedit, quod
pluribus in locis tam simplici-
um quam compositorum medi-
camentorum examina seu visi-
tationes ut vocant instituantur
penitus nulla, hinc exoleta pro
vegetis, adulterata pro sinceris
divendunt: Nec tamen hic de
omnibus indifferenter loqui-
mur, Viros etenim cordatos &
candidos publica privatis me-
ritò anteponentes, plurimos ef-
se non ignoramus. Sed de his
ἀνὴρ ἰσχυρὸς ἁπλοῦς satis. CA-

CAPUT III.

DE PHRENITIDE.

IN Phrenitide Cerebri Mem-
branarumq; ejus Inflammatione cum febre acuta conjuncta, curationis initium rectissime fit à venæ sectione, quæ ob urgentem necessitatem protinus & quidem copiosa, si vires ferant, sanguisq; redundet, administranda est, non injecto etiam clystere & Ventriculo pleno.

Spiritus effervescentes indomitos demulcet & coagulat Laudanum opiatum Paracelsi, ad 3. 4. vel plura grana exhibitum : sic principi cuidam Germano Phrenitide cum febre acutissima laboranti, gran. 5. propinasse

pinasse Paracellsum narratur, qui sex integras horas subdormiens ad sanitatem rediit. Innumeras verò hujus Laudani descriptiones apud Autores invenies, ut quam sequaris vix noveris. Felix Wirz in chirurgia sua sequentem præparationis modum docet:

℞ Opij Thebaici ℥ij. affunde Spiritus vini alcoholisati ℥v. stent in loco calido in digestionem, donec Spiritus vini extraxerit tincturam: hinc effunde Spiritum Vini in quo latet vera essentia Opij; faeces remove, & Spiritum vini ad mellis crassitinem detrahe. Hinc ℞ succi citri expressi & clarificati per manicam Hippocratis ℥ss, opij superius præparati ℥iiij, misce optimè. His adde olei Cinamon. ℥j, garioph ℥ss, Magister. perlat. & corallor. ana ℥ij, opti-

optimè misceantur, indanturque
cucurbitæ parvæ optimè sigillæ
hermetico clausæ, stent in digestio-
ne per 20. dies noctesque, exime &
serva ad usum. Dosis à gran. iiii. ad
j. vij. xij.

Huic si non major virtute sal-
tem par erit sequens descriptio:

℞ Opium Thebaicum purum
& sincerum, q. v. scinde in taleolas
minues parvas & latas, ac in scutella
vitrea leni calore exsicca, agitando
sepius, donec nempe omnis fætor
abjectus fuerit, opiumque benè seu
aromaticè olere inceperit, digitis-
que in pulverem teri ac abire possit;
Extrahe tincturam cum aceto ad
eminentiam quinque digitorum su-
perfuso, nec stet in hac infusione O-
pium ultra diem: Postea destilla ace-
tum tincturæ opij, imprægnatum in
Mariæ balneo, tincturæ opij in con-
sistentia melluginis in fundo Cucur-
bitæ

bitæ relictâ. Ad hujus extracti
adde Magister. Perlar. & Corallor.
ana ℥ss. & extracti croci ℥ij. misce
diligenter cum oleo gariophyll. E.
Dosis hujus ab j. ad iij. vel v. gran.

Post Bilis fervore contempe-
rato, exhibeantur sæpe gran-
io. vel plura salis Perlarum, ut
docet Croll. in Basilic. chym.
pag. 163. idq; cum aq. borrag.
vel bugloss. Præstantior autem
sale est Quinta Essentia earun-
dem, ab Anshelmo Boetio de
Boot lib. 2. de gemmis, cap. 38.
& Joan Rhenano in theoremat.
chymiotrech. fol. 32. & 33. Item
Ducan. Bornett. Scoto in Jatro-
chym. fol. 113. aliisq; descripta.

Et si verò communiter Perlas
& Corallia, dum eorum salia & Ma-
gisteria parare animus est, aceto ra-
dicato

cato solvamus, hoc tamen men-
uum maximè improbat Thomas
Sifertus in Epist. medic. à Schol-
o collectis Epist. 77. tantam enim
sammoniacy in aceto latitantis
aciditatem & acrimoniam restare
cui eluendæ & auferendæ vix 300.
grana conchij sufficiant, idcè & ali-
um ejus præparationem ibidem
substituit: Quocirca alij gemma-
rum harum Magisteria paraturi, in
solutionem earundem guttas ali-
quot olei salis, Tartari per deliqui-
um facti infundunt, quod Magiste-
rium statim separat, & albisimo co-
lore deprimat, hoc sæpius aquâ dul-
ci calidâ destillata eluendum, post
exsiccandum. Rectius verò alij
precipitationem hanc per oleum
vel Spiritum Vitrioli rectificatum
constituunt; hinc enim etsi aciditatis
liquidum Magisterium retineat, ea ra-
tione Ventriculo gratissima est; ne-
que

que etiam tot opus erit elutionibus repetitis.

CAPUT IIII. DE MELANCHOLIA.

Melancholici expurgandi sunt primò lenioribus Cassiâ, Sena, Mirobalind, chebulis: post si contumax sit materia fortioribz Epithym confect. Hamech. Pilul. Indis. Cochiis, aureis de fumar. de epithym. de Lapide Lazuli.

Rulandus cent. i. curat. 4. his pilul. usus est:

*Rx Pilul. de fumo
terra 3j.*

Helleb. nigri ppt. gr. viij.

Cum aq. bugloss. F. pilul.

Nō.

Nō. vij. pulv. cinam.
involvenda.

Medicinam Melancholiæ
specificam Paracelsus ponit in
tribus Antimonij, bis, ter,
quaterve pro morbi contuma-
cia cum pauca theriaca exhibi-
tis: quos & plures alios felicif-
simè exhibuisse legimus.

Flores Antimonij vel per se
separantur, vel cum adjectione ali-
qua. Per se sunt communi more per
sublimationem in aliquot ollis su-
perne ad officium alembici sibi
mutuò artificiosè incumbentibus.
Sic docet Croll. in Basilic. chym.
fol. 132.) igne primum non admo-
dum valido, sed tamen auctiore, do-
nec prodeant tam albi quam rubei
flores. Commodior autem via
videtur hac, quæ fit per latus, ut
vulgò vocant, hoc modo: Primò
omni-

omnium fiat Cucurbita terrea non
 admodum capax seu corpulenta
 sed penè æqualiter à superiori ori-
 cio ad fundum usque fastigiat
 (die fast eine gleiche weite hal-
 à fundo ad orificium) dein paretur
 ex eadem terra siphon seu canalis de-
 os pedes circiter longa, tantæ capa-
 citatis, ut orificium Cucurbitæ rite
 ambiat (daß sich das orificium
 Cucurbitæ in die Röhre recht ein-
 schliesse) post & Antimonij ele-
 cti subtilissimè pulverisati & cribe-
 lati $\frac{3}{4}$ lb (ex minera antimonij simi-
 li modo flores quoq; elicies uti do-
 cet Medicina chymica Joannis Pop-
 pen fol. 347. & seqq.) & in prædi-
 ctam Cucurbitam obliquè in fornace
 positam, prominente tamen ejus
 orificio, immitte (Man kan den
 Kolben erstlichen in den Ofen lu-
 tiren / dann das Antimonium

mit

t einem röhröffel hinein tragē;
 ch dz nit alles vff einen hauffen/
 dern ein wenig zerstreuet lige/
 melius procedet operatio) dein
 aptetur siphon extra prominenti
 curbitæ orificio; siphonis verò al-
 ram partem extremam Cucurbi-
 vitrea amplioris orificij excipiat:
 ibus omnibus rectè perlutatis
 ministratur ignis primò remis-
 or, dein auctior, tandem vehe-
 entissimus, per 12. vel plures ho-
 s, prodit Antimonium in flori-
 is sine omni ferè capite mortuo
 Wann die flores nicht mehr ge-
 en / so wird die Röhre kalt / als
 enn muß man ablassen weiter
 ewer zu geben) In orificio Cucur-
 itæ invenies flores crySTALLINOS al-
 icantes ex ipso antimonio crudo
 evatos, quos cautè separabis: in
 anali verò appposito flores elegan-
 ter

ter purpureos & rubeos, quoru
dos gran. 2. 3. vel. 4. in cucurbita
verò extremo loco posita, phlegma
acidum quod nonnulli Acetum anti
monij vocant, de quo alibi. Hæ
res Antimonij, ut & reliqui omnes
per sublimationem facti, vomit
sunt, & per se rarò in usus Medic
veniunt, nisi manu Artista corriga
tur. Hujus correctionis modum
rè & merè medicū proponit Cro
in Basil. chym. fol. 132. 133. Quon
iidem Flores mitissimi sunt, si cu
vini & mellis Spiritu aliquando
circulentur; vel si in scutella
concha vitrea supernè cum papy
diligenter cooperiantur, & ret
fornacem hyberno tempore per d
os vel tres menses ponantur, ita t
men ut quotidie cum spatula lign
bis terve moveantur, (ne videl. ne
agitati nigrescant,) sunt flores a
modum lenes & spongiosi & m
ne

ent rubei : ad papyrum verò , quæ
oncham cooperit , multum de sul-
phure fatido elevatur , quod in se
ontinet Spiritum illum vehemen-
us per superiora operantem. Ho-
um florum gran. 8. vel 10. ad sum-
um movent blandè 4. vel quinq;
ides sine omni vomitu, cum tamen
nte re&ificationem eorundem flo-
um gran. 3. vel 4. non tantum al-
um perturbent, sed etiam vomitus
eant.

Corallia rutilantia collo ma-
ibusque gestata contra Phan-
asiam, spectra, Phantasmata &
Melancholiam Paracelso teste
xcellentis sunt virtutis; quan-
o magis si in essentiam seu
incturam redigantur suas vi-
es exferent; Neque enim du-
itandum est cum Croll. in Ba-
lic. chym. fol. 164. utrum hæc

B

vera

vera & genuina haberi possit, cum tincturæ pleræque ex ejus opinione quæ ostentantur, imprimis quæ affusione aquæ mellis extrahitur, non subjecti solvendi sed menstrui solventis sint; Id quod pernegat Clariss. D.D. Petrus Præceptor noster honorandus in Nosolog. Harmon. tom. 1. fol. 66. Si enim (inquit) in melle talis est Spiritus, qui solidissimum corporum Aurum solvere potest, quidni Corallia minus refractaria solvat? Elicitur autem è Coralliis Tinctura beneficio aquæ mellis hoc modo:

Injiciantur sacculi arenâ repleti pagni magnitudine in mel destillandum, ne nempe nimia ebullitione mel

e mel alemb. transcendat, indeq;
 ex cineribus proliciatur spiritus, qui
 super fragmenta Corallorum cru-
 orum fusus coloratur statim; quo
 recantato, & simili modo per eun-
 dem ulterius tincturâ extractâ do-
 nec corpus album & mortuum re-
 manserit, aquæ mellis omnes tinctæ
 in Balneo lentè abstrahuntur: resi-
 duum in fundo manens bis terve
 aquâ destillata abluatur: denique
 illud coagulatum in Spiritum vini
 ubicundissimam tincturam depo-
 nit, deinceps ad maiorem confi-
 rentiam abstracto rursus alcoole
 revocanda: Dosis à gr. 4. aut 6. ad
 10. vel 12.

Solvuntur etiam Corallia (in-
 quit D. D. Petrus loc. cit.) reverbe-
 rata nimirum & calcinata (quam-
 vis Ducan. Bornettus in Jatrochym.
 fol. 113. calcinationem horum super-
 vacaneam existimet) per triduum

B 2

vel

vel quattriduum, donec eorum frustula ex albis lutea, & ex luteis istorum rubicundissima fiant & spongiosa, per alcool vini atiusum, usitato more ad justam consistentiam dein rursus abstrahendum.

Solvuntur quoq; si cum salis nitri aequali parte subtilissimè pulverisata, & in crucibulo igne Rota optimè fusa, rursusq; aqua calida edulcorata, per Spiritum Vini, sufficienter extrahantur, ablato rursus ad justam consistentiam menstruo. Si cui in Pelicano aliquandiu circulari libuerit, ei liberum erit, sic habebit insignium virtutum arcanum præstantissimum.

Optima verò eidem Autori videtur Tinctura, quæ beneficio Pumicis elicitur sequenti modo:

Cemententur frustula Coralliorum cum Pumice usto, & in vino extincto,

tincto, inque pulverem redacto, ita
ut in fictili cœmentatorio stratum
super stratum cum utroque facto,
pumicis pars inferius duorum di-
gitorum crassitie sata, frustula co-
ralliorum hinc inde disposita, neq;
se se mutuò attingentia excipiat, ac
desuper eadem altitudine pars pu-
micis superior superinjecto opercu-
lo claudat: fiat dein hæc cimenta-
tio in igne reverberij flamma since-
riori vasa triduo integro feriente;
quo opere finito pumex relictis co-
rallis albis omnem tincturam eo-
rundem imbibit: ab eo igitur cum
Spiritu aceti, extrahe tincturam
toties, donec nulla amplius prode-
unte, omnis rubedo collecta sit: à
qua denuò ad crassitiem liquoris
per destillationem evocato men-
struo, eundem cum alcoole vini cir-
cula per quindenam: Deinceps ve-
rò separato leni calori balnei dicto

B 3

Spiritu

Spiritu vini, habebis veram Coral-
liorum Tincturam.

In Melancholia hypochon-
driaca summum & excellentis-
simum digestivum est Tartarus
Vitriolatus quotidie exhibitus;
ut & cremor Tartari, de quibus
sup. cap. 1. dictum est.

Magni nominis Medici A-
qua secreta Melancholiæ Hy-
pochondr. convenientiss. hæc
est.

Rx Flor. borrag.
Bugloss.
Stechad. arab. ana ℥ss.
Rorismar.
Majoran.
Meliss. ana ℥iij.
Radic. bugloss. ℥iij.
pæon. ℥j.
Aq. bugloss.
borrag. ana ℥iij.

Syr.

Syr. Granat. ℥iij.

Pulv. cinam. groß.

galang.

garioph.

croc.

sem. basilic. ana ℥j.

Superfunde vini Rhenani ℔ iij.
Stent in infusione per biduum vel
triduum, destillentur dein lento
igne per Mariæ balneum.

CAPUT V.

DE EPILEPSIA.

HUic morbo ex proprieta-
te & arte signatâ quæ con-
ferant à priscis & recentiori-
bus recensentur plurima, qua-
rum tamen nonnulla certis qui-
busdam observationibus deli-
guntur, ut.

B 4

Radix

Radix Pœoniæ Lunâ decrescente mense Martio vel Aprilis (alii sub canicularibus maiunt) effodienda.

Viscus quercinus itidem Luna decrescente inter duo Mariæ (ut loquuntur) festa colligatur, nobiliorque habetur illa pars quæ quercui prior resecta est.

Ungula Alcis posterioris pedis dextri (quam auriculæ sinistrae ingruente paroxysmo immittit, seque hoc pacto à paroxysmo liberat) ab aliis annulo inclusa, ita ut cutem attingat gestatur; alij collo ut nudam carnem contingat appendunt; alij scobem ejus & pulverem potu exhibent.

Cra-

Cranium humanum alij calci-
atum, nonnulli citra ullam
præparationem propinant, hac
amen cautione, ut potius an-
teriore quam posteriore
ius partem, & masculinum ma-
culis, foemineum foemellis ex-
hibeant.

Oleum Succini Crollius in
Basilic. chymic. pag. 191. effi-
cacissimum Opobalsamum Eu-
ropæum merito vocari censet,
quod suâ facultate omnia alia
remedia in Apoplexia, Epi-
lepsia curanda superet; olim-
que Sacrum appellatum pro-
pter vires ejus admirandas &
arcanas, asserit.

B 5 Ole-

Oleum Ligni Heraclij Ru-
landus in Centuriis Curatio-
num maximoperè commen-
dat, quod ipsum unde paran-
dum sit inter Medicinæ hodie-
ni seculi Proceres nondum con-
venit; Quercetanus ex Buxo,
alii ex Pino malunt: Nos cum
Doctioribus quibusdam qui-
bus cum non ita pridem de hoc
ipso conferre licuit, Oleum ex
corylo exiccato per descensum,
sicut oleum Juniperinum de-
stillant, parato, intelligimus.

Crato Cinnabarim nati-
vam Epilepsiæ Magnetem vo-
cat, & exinde talem pulverem
parat: & Cinnabaris nativæ pel-
lucidæ limatæ & in subtilissi-
mum pulverem tritæ ℥ss. coral-
lor.

lor. rub. & margarit. præparatar.
ana ℥ij. (Quercetan. in tetrad.
graviss. capit. affect. fol. m. 481.
ubi hunc eundem pulverem
Vertiginis specificum esse do-
cet, Magisteria Perlarum & Co-
rallorum substituit) croci ori-
ent ℥j. fol. Auri Nō. xv. teran-
tur omnia subtilissimè super la-
pidem. Dosis in ipsa accessione
à gran. vj. ad ℥j. in aquis appro-
priatis.

Majoris virtutis pulvis ex
Cinnabari Antimonij in præpa-
ratione Mercurij vitæ seu Flo-
rum Antimonij, ut vocant, in
collum retortæ, igne subtus &
supra subministrato, elevata pa-
ratur; est enim Cinnabaris hæc
diaphoretica, itaque æquali

B. 6 pon-

pondere cum Magisteriis Per-
larum & Corallorum, cranium
humani juncta, specificum est
in Epilepsia etiam inveterata,
solo sudore repetitis vicibus
ac præcedentibus evacuationi-
bus necessariis morbum afe-
rens.

Dosis à gran. 10. ad 16. in
aqua florum tiliaë, radic. pœon-
cerasor. nigr. lavend. flor. lil.
convall. &c.

Experimentum non solum
veteribus sed & neotericis no-
tum paratur ex Ranis viridi-
bus, quo Fridericum IV. Ele-
ctorem Palatinum ab Epilepsia
pertinaci quam in juventute
contraxerat, penitus liberatum
memorant:

Colli-

Collige mensibus Majo, Junio, Ju-
 lio Ranas palustres virides No. 40.
 s vivis in ventre dissectis Hepata
 xime, ac singula in foliis Brassicæ
 super eam partem quæ ad terram
 emergit dispone, ne sese invicem at-
 tingant; postea in ollis novis devi-
 reatis & supernè tectis super lentū
 calorem exsicca, donec à foliis bras-
 sicæ ritè separata tenuiter pulveri-
 cari possint. Hunc pulverem in par-
 tes quinque æquales divisum seorsim
 conserva: Dein sub ipsa Luminarium
 synodo ☽ in ☿ seu exaltatione sua
 constituta, exhibe manè partem u-
 nam jejuno ventriculo in haustu vi-
 ni, jejunium desuper imperando
 horas duas integras; idem fac
 vesperti ituro cubitum cum secunda
 parte; atq; ita procede cum reliquis,
 semper observando ut duas horas
 post & ante sumptum pulve em
 patiens jejunos maneat. Si pa-
 tiens ab as-

ab assumpto medicamento circa tempora sudorem sponte profluentem senserit, bonum profert indicium virtuositatis Medicinæ. Abstineat per id tempus à vino, ira, omnique formidine; vitet Aquam & Ignem vehementerque animi commotiones omnes fugiat. Vix dici potest quantum emolumenti ab hac simplici præparatione veræ Medicinæ accedat. Si primo anno non sequitur effectus, repete sequenti. In Junio circa solstitium hæc cura instituenda est.

Circumfertur & hæc Confectio Antepileptica, quam Ferdinando Romanorū Regi communicasse Paracelsum fertur:

Primò ex tribus craniis humanis nunquam sepultis, sed violenta morte peremtis, inque aere exsiccatis crassiusculè contusis, ex retorta igne

in igne arenæ lentè, post observatis
 gradibus auctiore (dari quoque po-
 test ignis suppressionis) in recipi-
 ens capax destilletur Liquor, quem
 super easdem fœces tertiâ quoque
 vice destillando evoca, tandemque
 per alembic. rectifica. Hujus li-
 quoris ℞ ℥vj, adde specierum dia-
 mosch. dulc. ℥i. castorei, mellis a-
 macardin. ana ℥iij. & vicissim ex
 cineribus per retortam destilla: Ex-
 tremò adde Liquoris salis Perlar.
 ℥iij. Spiritus vitrioli antepileptici
 ℥j. De hac tota mixtura exhibe E-
 pilepsiâ correpto cochl. i. quotidie
 jejuno stomacho, ad novendum
 continuendo.

Perhibetur Paracelsum hoc
 unico mirabilia præstitisse, ideò
 Cæsari petenti communicasse,
 sed rogasse ne Decoctoribus
 Syruporum hæc patefierent.

Eidem

Eidem Paracelso adscribitur Essentia cranij humani, quam propter mucilaginosam substantiam Galredam Cranij humani appellare solitus fuit earundem virtutum in Comitiali morbo:

Limaturam cranij humani nunquam humati, humoreque adventitio privati, cum alcoole vini salviato ad supereminentiam sex digitorum digere per mensem dimidium, dein more Aquæ fortis per retortā destilla: reasusum liquorem cum capite mortuo denuò digere, ac vicissim destilla, idq; tertio quoq; repetere: tandem omne abstractum aliquandiu circula, abstractoq; alcoole vini è lento balneo essentiam cranij humani instar coaguli seu galredæ remanentem serva; Epilepsiæ verum curativum, si ejus grana aliquot

not in convenienti vehiculo quod-
die exhibeantur.

Specificum egregium quoq;
contra Epilepsiam ex Cerebro,
Ventriculo & Matrice obor-
um, permultipulverem Secun-
dinæ solùm exsiccatae esse tra-
unt, cui tamen appropriata
alia ad adaugendam ejus virtu-
em meritò alij adjiciunt, ut:

℞ Secundinæ Mulieris torr. fa-
cta primiparæ filium enixæ ℥ss. cra-
nij masculi anterioris decollati cal-
cinati ℥j. pulveris pullorum corvi
quem solum bis terve de die in vi-
no decoctionis castorei exhibitum
Epilepsiam percurare docet Stocke-
rus in Empiricis lib. 1. cap. 3. In mense
Martio torrefact. ℥ij. coagul. lepor.
℥j. rasur. cornu cervi ℥ij. castor. ℥ss.
succin. albiss. ℥ij. grana & radic. pœ-
on. visci querc. Lunâ decrescente
colle-

collector. ana ꝑss. ambræ, mosch. 2.
 ꝑss. spec. dianth. diaphir. archo.
 lætif. Galen. corall. & margar. præ-
 parat. ana ꝑj. misceantur & pulve-
 rentur omnia subtilissimè.

Amuletum, præter superius recensita, egregium traditur ex Sambuco super salicem crescente, si de virgulto mense octobri paulò ante plenilunium collecto spatium quod est inter duo internodia, in novem tales olas disseccetur, eæque in linteolo colligatæ cum filo ex collo suspendantur donec filum spontè rumpatur: rupto filo amuletum nudis manibus à nemine contrectandum, sed aliquo instrumento appræhensum, in aquam vel alium locum, ubi à nemi-

mine contingatur projici de-
 t : cujus amuleti ratio non
 anè occulta, cum sambucus
 ejus grana huic morbo pluri-
 um profint. Sunt qui Sam-
 acum hanc super salice cre-
 entem, ex passeris Epileptici
adavere putrefacto crescere as-
 runt.

Morbus hic cum Pueris &
 enellulis Infantibus familiaris
 dmodum sit, Avicen. 3. tertij
 ap. 8. eum Morbum puerilem,
 ut Puerorum Matrem (sed re-
 tiùs fortasse ex Quercetani
 ententia Novercam) appella-
 it : Hinc multi præfervationis
 gratia Infanti recens edito an-
 equam lac sugat, guttas aliquot
 olei

olei amygdal. dulc. vel per
vel in lacte exhibent (nonnu
penidium addunt) & sic excit
to vomitu viscoso ab Epilepsi
præservant.

Medici Parisienses in consilio
quodam Epileptico, quo
ibidem videre nobis contigit
pro Illustrissimo & Generoso
Pueri Anno 1612. conscripto
talem Spiritum Vitrioli Antiepilepticum præscripserant:

7 & Vitrioli Ungaric. aut alioquin optimi ℥ iij. Urinæ pueri bibentis vinum ℥ ij misceantur, impositoque alembico cæco per mensem Philosophicum in Mariæ balneo digere: dein destilla seu abstrahere inde Urinam, & in aliud vitrum multè

*Ista est Oxeronia non fit
Antiepilepticus*

multo capacius igne vehementis-
 so Spiritus urge, qui à phle-
 mate in balneo liberandi sunt:
 Et R^z aq. florum tilia^z ℥iij. lil.
 nival. lavend. ana ℥ij. (sape &
 chor.) pœon. ℥ss. vel ℥j. tandem
 de de Spiritu ad præscriptum
 modum præparato, donec cæteræ
 uæ fiant acidulæ; exhibeatur
 in ipso paroxysmo tum etiam
 post eum.

CAPUT VI.

DE APOPLEXIA.

QUÆ Epilepsiæ, eadem
 & Apoplexiæ conferunt,
 utraque enim functio-
 nes Cerebri insigniter
 lædit.

lædit: Differunt tamen proprii
symptomatibus, quod illic sal-
tem depravatio, hic verò priva-
tio sit sensuum; ideoq; ingruen-
te paroxysmo in levioribus di-
immorandum nequaquam est
cum in magno morbo à levio-
ribus incipere nihil aliud si-
quam parare Ægro longum in-
teritum, teste Gal. 5. meth. med.
Hinc statim Æger concutien-
dus, agitandus, & quantum fie-
ri potest excitandus est odora-
mentis quoque ex opopon. ca-
stor. & albi succini fumo accen-
so, quo uno, teste Manlio, Apo-
plectici plures ita recreati sunt
ut postea adhuc multos annos
supervixerint. Tempora quo-
que & Nares oleo ejusdem sæ-
piu

as illinantur. Exhibeatur A-
qua aliqua Apoplectica pretio-
qualem describit Croll. in
filic. chym. fol. 189. Alij ta-
men simpliciores parant ex so-
loribus lavendulæ & lilij
convallij, superfuso malvati-
o in sole aliquandiu maceratis,
post aliquoties destillatis. Non-
nulli vini ardentis communis,
aquæ puræ fontanæ partes
quales floribus superfundunt,
ad solem digerunt, post destil-
lant: verum aqua q. lactea de-
stillatione prolicitur, quæ ta-
men per chartam emporeticam
semel saltem filtrata, sat clara
edditur.

Aqua ex Formicis parata,
quam Magnanimitatis Aquam
vocant,

vocant, multorum testimonio
perutiliter quoque exhibetur
cujus parandi rationem in M
dul. destillator. Conradi Co
raths parte secunda pag. 38
invenies.

Commendabilis quoque est
Aqua seu Spiritus Cerasorum
ardens hoc modo paratus.

℞ Cerasa dulcia nigra, q.
trajice per cribrum ut saltem lapides
separentur; imple hac materiâ su
culenta tinam non ultra dimid
um, nihil addendo vel fermenti v
facum Cerevisiæ, ut vulgò fieri so
let; relinque ita (imposito coope
culo & commissuris optimè clausis
ne Spiritus exhalent) & sequenti
die materia incipiet fermentare
relinque ita per septimanas quat
tuor (interdum removendo ope
culum)

ulum & miscendo) tandem destil-
la per vesicam cupream (eam non-
um ad medietatem implendo, &
eniter destillando, quod probè no-
andum) & rectifica, quantum li-
buerit.

Sal, Tinctura & Oleum
Margaritarum tam præservan-
do quam curando hîc primas te-
nent, in primis 3. vel 4. guttæ o-
lei exhibitæ, quo Thûrnheuse-
rus Berlini Apoplexiâ corre-
ptus pristinæ sanitati restitutus
fuit, ejusq; usum postea omni-
bus commendavit.

Carpionis Lapidem semis
lunari forma supra oculos exi-
stentem Croll. de signat rer. in-
tern. fol. 27. commendat in illa
Apoplexia, quæ cum commo-
tione & contractione musculo-
rum

rum supra oculos invadit: Quod
secretum fuit cujusdam Baronis
sæ VVestphaliæ, quæ plurimis
hoc ipso auxilio fuit. Testatus
est mihi nuper quidam Medicus,
quod felicissimo cum successu
ijsdem Lapidibus in Epilepsiis
tam puerorum quam adultio-
rum indifferenter usus sit, exhi-
bendo illorum aliquot in aq.
flor. tilia.

Commendabiles quoque
sunt Balsami Apoplectici hinc
inde descripti, si extremitates
narium, tempora, vertex, ma-
nuum carpi, necessitate urgente
ijsdem inungantur, in primis
Balsamum illud Apoplecticum
senibus omnibus utilissimum, à

Croll.

DOGMATICO-HERMET. si

Croll. in Basilic. chymic. pag.
194. descriptum.

Cæterum de Balsamorum præ-
paratione in genere hoc notetur,
quod in eorum compositione cer-
tum pondus principiorum per o-
mnia vegetabilia observari neque-
at: quædam enim sicciora sunt, ha-
bentque tincturam planè aridam,
quale est cinamom: quædam habent
tincturas oleosissimas ut nux mo-
schat. fœnic. anisum: quædam me-
diocrem obtinent tincturam, ut
Zingib. &c. Prout igitur Tincturæ
sunt aridæ & sicciores, pro eo etiam
pondus olei informatur. Commu-
niter autem tantum ceræ albæ ad-
miscetur, ut oleum exinde quasi co-
agulari, posteaq; facilius cum Tin-
ctura permisceri possit: Ex G. &
Tincturæ Fœniculi ℥vj. ceræ albæ
℥j olei fœnicul. ℥ss. ceram prius te-
nuiter rasam leni ignis calore fun-
de, fu-

C 2

de, fu-

Balsama hæc melius sunt

de, fusæ adde oleum, & extra ignem spatulâ lignea tam diu agitando misce, donec consistat: adde postea tincturam cum Spiritu vini extractam & rursum inspissatam, semper cochl. i. post alterum affundendo, & diligenter movendo ita procede, donec omnis tinctura adjecta fuerit, omniaque instar succi apparuerint; extremò adde salis sceniculi ad singulas uncias totius compositi drachmam semis, quæ sunt in hac compositione ℥iij. cum semisse, atque ita reservato usui (N. Hic Balsamus præstantissimum remedium est in Calculo, & in affectibus Thoracis, de quo alibi.) Quia verò Cera per vestutatem rancida fit, & ob id talibus compositionibus ingratum saporem conciliat, insuperque in usu Balsamorum externo à Cera potius occludantur pori (docente Phi-

Philippo Müllero in miraculis chymicis) ne vis eorum rectè penetrare possit; pro hoc incommodo evitando sapientiores Medici ex oleo myristico expresso per Spiritum vini Tincturam extrahunt, donec corpus albissimum residuum fuerit, quod cum planè insipidum, nulliusque qualitatis peregrinæ capax sit, id loco Cerae ad consistentiam Balsamis conciliandam sumunt, oleo nempe & tincturæ vegetabilium, cum eorundem sale (ut dictum est) in istud malagma injectis.

CAPUT VII.

DE CATARRHO.

Catarrhis confert Melanthium vel Cuminū, si torrefa-

C 3

refacta & linteo iuctusa sæpius
naribus admoveantur vel sincipiti imponantur,

Nicotianæ vapor; item Castoreum inspiratum mirum in modum caput corroborat.

Hoc vinum Catarrhos absorbit:

℞ Radic. gariophyllat. ℥ij.

pseudoacori

Zingib. ana ℥ss.

Majoran. m. j.

Rorismar. m. s.

Nuc. mosch.

Galang. ana ℥i.

Cubebæ, ℥ss.

F. horum Infusio in vino
vel Cerevisia

Quod si syrupis uti mallets:

℞ Syrup. iujubar. ℥i.

Papav. ℥ss.

Violac. ℥ij.

sacch. penid. ℥i

Spec.

DOGMATICO-HERMET. 55

Spec. diambrae ℥ij

*Misceantur pro molli De-
linctu.*

Benedictus Faventinus Me-
dicus Bononiensis celeberrimus
in Catarrho falso felicissimo
cum successu usus est Pilulis de
Cynoglossa hoc modo paratis:
℞ succi glycyrrhiz. ℥ij aleës lo-
tæ ℥j. pilular. de Cynogloss. se-
cundum descriptionem Nicolai
præparatar. ℥ss. cum Syrupo vio-
laceo F. massa, cujus ℥j. exhibe-
ri potest.

Contra omnes fluxiones Ca-
pitis maximè eas quæ Epilepsi-
am irritare consueverunt, sæ-
pius his utere Rotulis:

℞ *Spec. diambra.*

Diamosch. dulc. ana ℥ij

Aromat. rosat. ℥ss.

C. 4

Thu

Thuris.

Mastich.

Succin. albi

Cornu cervi usti ana ℥i.

Castor. gran. v.

Sacch. albiß. ℥v.

In aq. beton. q. s. dissolut.

F. Rotula cum ol. garioph.

Rx Laudan.

Styrac. calam. ana ℥iſ.

Benzoi.

Thuris.

Mastich.

Succin. ana ℥i. misce.

Pulverisentur craſſiusculè.

Vel Rx Mastich.

Thuris utriusq. ana ℥iij.

Succin. citrin. ℥ſ.

Albi ℥ij.

Benzoi ℥ſ.

Alipte

Gallie mosch. ana ℥ſ.

Laudan. ℥ij.

Styrac.

Styrac. calam. Zis.

Cinam.

Nuc. mosch.

Garioph.

Cardam.

Macis.

Gran. Juniper.

Ligni & herbae majoran ana Zis.

*Omnia grosso modo contund. in
pulverem pro suffitu.*

Spiritus Vitrioli & Tartari,
oleum sulphuris & succini destil-
lationum materiam dissipant &
consumunt.

Aqua Serpilli prius in vino
per aliquot dies macerati, per
alembicum destillati, omnibus
destillationibus & Catarrhis
sistendis prodest, si quotidie e-
jus cochl. s. assumatur.

C 5

Pro

Pro confortatione quorundam
Capitis, ne recidivam patiantur
Æger, posthac seq. pulvis matutino
no, & Morsuli vespertino exhibean-
beantur tempore;

℞ Spec. diatrion santal.
Diarrh. Abbat. ana ℥i.
Diamb.
Pliris archont. ana ℥i.
Diamosch. dulc. ℥i.
Cinam. operi ℥ij.
Macis ℥i.
Nuc. mosch. optime ℥ij.
Succin. citrin. ℥ij.
albi ℥i.
Fol. auri nn. vi.
Sacch. albiß. q. s.
F. ex dimidia parte Tragea.
Ex altera parte additis
Cortic. citri condit. ℥i.
Conser. borrag.
Rosar. ana ℥i.

Spec.

Spec. diair. Salom. Zi.

Ol. gariophyll. gutt. iij.

Anisi

Foenicul. ana gutt. ij.

*Sacch. q. s. in aq. serpill. cham-
momil. & rosar. dis-
soluti*

F. Morselli.

CAPUT VIII.

DE OPHTHALMIA.

OCulorū vitijs conferunt
Rosa, Euphrasia, Foenicu-
lū, Ruta Calendula, cheli-
doniū majus, Valeriana hortens-
is, cujus usum præ reliquis in-
signiter commendant Hierony-
mus Brusuicensis & Tabernæ-
montanus.

Forestus lib. ii. observ 35.

C 6 Liquo-

Liquorem Jecoris Mustelæ piscis in vitro optimè clauso, filo suspensi, & ad solem æstivo retro fornacem hyberno tempore expositi defluentem, experimento certissimo obscuritati visus admodum utilem & cōmodum, visumque obscurum & tenebrosum miraculi instar ilicò lucidum luminosumque reddere asserit.

Pari modo & pinguedo serpentina ab Intestinis separata palpebrisque inuncta (pro ut & Aschij piscis pinguedo) ad oculos hebetiores teste Croll in Basilic. chym. fol. 260. egregiè valet, quod nos sæpius quoque feliciter experti sumus.

Collyria communiter paran-

tur.

tur ex alumine, tutia præparata,
vitriolo albo, camphora, aloë
succocit. corall. perlis, nihilo
albo, lapid. calamin. sacch. can-
di, & id genus alijs.

D. Riverij Galliarum Re-
gis olim Medici hoc fuit Colly-
rium: R. Vitrioli albi puriss.
℥j. dissolvatur in aq. pluvialis
℥x. per chartam aliquoties fil-
tretur: sunt qui addunt ℥i. fa-
lis communis.

Rulandus cent. 2. curat. 1. ta-
le Præscribit: R. Aquæ Rosar.
℥iij. stimmios recte præparati
(h. e. vitri Antimonij per se
fusi) ℥ss. mixtis & macera-
tis per diem manè & ve-
speri ante somnum guttas
4. vel

4. vel 5. ex aqua ista clara & lucida instillentur: Divinius recedit hoc collyrium, additis guttis aliquot olei saturni per se facti, præsertim si oculorum inflammatio simul adfuerit; hinc Croll. in Basilic. chym. fol 275. Sal, Butyrum, Saccharum felle Mel Saturni [ut vocat cum Acoros. Rosar. & Euphras. in inflammatione & rubedine oculorum] optimum prædicat.

Idem ibidem fol. 198. marum & stupendum ophthalmicum è Cancris & Chelidonia debito artificio & tempore præparatis, quod oculos ad desperationē læsos virtuosissimè restituat, omniaque eorum ulceris spacio 24. horarum glutine parat.

parari aſſerit, idque ex nonnu-
lorum ſententia hoc modo :

Collige ſuccum florum & fi-
liorum Chelidoniæ, ejuſque bonæ
quantitatem in Mariæ balneo dige-
re ut ſponte ſua depuretur, donec
nempe omnes impuritates ad fun-
dum dejectæ fuerint : deinde R.
menſe Julio Sole & Luna in ☿ con-
ſtitutis caneros fluviatiles No. xx.
reſectisq; extremis ſeu durioribus
pedum & caudarum cruſtis, contun-
dantur in mortario, ut ſuccus inde
exprimi poſſit ; quem cum Cheli-
doniæ ſucco depurato conjunctum
deſtilla ex Mariæ balneo & reſerva
uſui. Eodem tempore collectionis
Cancrum vivum alium inte-
grum & nulla ſui parte mancum in
ollam inditum exſicca in clibano,
uſque dum teri poſſit, exſiccatum
reduc in pulverem tenuiſſimum &
ſubtiliſſimum, tum per incernicu-
lum

lum optimum trajiciendo: Hujus pulveris exiguam quantitatem ex canaliculo pennæ præcisè in vulnus oculi instilla, atque ita relinque per 24. horas; Succedente tempore eandem tantum aquam sine pulvere prædicto sæpius immitte, lavando & eluendo omnem purulentiam, quæ tamen vel nulla vel admodum exigua apparebit, & optatus finis certè subsequetur.

Alij Chelidonium herbam cum radice floribusque contusam vitroque impositam, per 14. dies digerunt, post ex balneo destillant: fæces residuas fortiter contundunt, destillatumque reaffundendo per 14. dies rursus digerunt: post ex cineribus igne paulò intensiore de novo destillant, prodit cum aqua & oleum ophthalmicum in igne.

Ad phlyctænas, Pustulas & Maculas Oculorum:

For-

formicis maioribus ultimâ Lunæ
quadrâ collectis impleatur vitrum
mentamento probè obturandum: hoc
massâ panis inclusum in furno cum
odem ad tempus consuetum exco-
que; disrupto rursus pane formi-
as in liquorem oleaginosum expri-
ne; Interim destilla fella taurorum
altratorum, idque secundo, fœces
eparando: Hujus destillati partem
nam misce cum formicarum olei
partibz duabus, indeque necessita-
te urgente in oculi angulum guttul.
sæpius immitte.

Pulvis absumens omnes flu-
xiones, debilitatem visus & ob-
tenebrationes inducentes:

R. Herb. & sem. fœnicul.

Rutæ

Fol. beton.

Fragrar.

Levistic.

Rad.

Rad. cichar. ana Zij.

~~Sem. apij~~

~~Petrosel.~~

~~Cinam.~~

Galang. ana Zij.

Spica nardi

Cardamom.

Carioph.

Croci ana Zi.

Omnia seorsim prius pulve-
risatae dein mixta, saepius assu-
mantur.

CAPUT IX.

DE AURIUM VI- TIIS.

Auditûs difficultati confe-
runt, ol. amygdal. amar.
ol. sinap. de castor. scorp.
on. Item Pinguedo serpentina
pingue.

Anguedo Aschij seu Thymal
iscis, Auxungia talpæ &c.

Vel mixta R. Ol. amygd. amar. ℥j.
Juniper destillat.
Petrol. ana ℥iſ.

Misce, indeq; sæpius paucæ guttulæ
rudenter instillantur, præmissio
amen fomento ex fol. lauri m. ij.
ach arab. ℥i. rorismar. ℥iſ. majo-
an. thym. ana ℥i. fol. Senæ s. stip.
s. cinam. garioph. Nuc. mosch. ana
s. laudan. styrac. calaminth. ma-
ich. thuris, ana ℥i. quorum in vi-
co coctorum fumus per infundibu-
um recipiatur.

Aliter R. olei amygd. amar.
ij. colocynth. ℥iſ. vini Rhenan.
s. coquatur ad vini consumtio-
em; colaturæ adde ol. anisi ℥i
uibus madefiat gossypium auri-
us imponendum. Recipiatur & fu-
us aliptæ moschat. per Infundi-
ulum. Au.

Aurium Tinnitum tollit succus hellebori nigri manè & ser-
calidè instillatus : Item gar-
ophyllorum oleum eodem mo-
do usurpatum.

CAPUT X.

DE HÆMORRHAGI NARIUM.

Sanguinem sistunt Burr
pastoris, sanguis Draconi
Radix tormentillæ, b
stortæ, urticæ, geranium rad
ce rubra sive sanguinaria, an
gallis mascula radice rub
manibus detenta, usnea cr
nij humani naribus indita, ite
 Lan

ungo in qua semen Cardui-
medicti continetur.

Bufo exsiccatuſ & pul-
verifatuſ, in ſyndone rubeo a-
llis ſuppoſituſ vel manibuſ
tentuſ ſi incaleſcat, ceu Gor-
onis conſpecto capite ſtatim
geſcit ſanguis.

Septuagenariuſ quidam
medicuſ, hæmorrhagiâ nari-
m ſæpiuſ correptuſ (teſte Ro-
merico à Caſtro libro 1. de
morb. mul. cap. 5.) ſtercuſ A-
minuſ (alii ſuilluſ malunt)
modicè exſiccatuſ in capſu-
ſemper ad manuſ habuit,
ui medicamento nulluſ a-
ud ſimile reperiffe ſe ſæpiſ-
imè retulit, præſertim ſi
ſucco

succo urticae commixtum, si sic
cum esset, aut recens per se naribus
adhiberetur.

Alij particulas de pileo quo-
dam veteri in minimas parte
conciſas cum stercore suillo in
olla optimè perlutata probe
calcinant, quem pulverem sub-
tilissimè cribellatum feliciter in
hæmorrhagijs præsertim vul-
nerum adhibent.

Ruland. cent. 1. curat. 58. &
cent 2. curat. 27. Argillam u-
tam & contusam aceto miscet
quam pro Cataplasmate fronti
& syncipiti crebrò frigidè ad-
hibet.

Vel R *Boli armen.*
Terræ sigillat.
Sang. dracon.

Mumie

Mumia

Lapid. hæmatit.

Myrrh.

Pilor. lepor. incisor. ana ʒi.

Succi. plantag.

Solan. ana q.s.

Album. ovar. No. ij,

F. Emplastrum.

Sperniolæ compositum à
roll. in Basilic. chym. fol. 276.

descriptum, Hæmorrhagiam
internam ex naribus & gutture
irificè sistit, si ejus grana 3. vel

intra corpus in aqua Bursæ
astoris vel plantaginis exhibe-

ntur. Item Pulvis Dysente-
cus ejusdem ibidem fol. 251.

descriptus.

Syrupus de Corallis Quer-

etan. in pharmacop. dogmat.

stitut. fol. m. 189. & Tragea

Gra-

Granorum Actes ibid. fol. 276
descripta egregiè conferunt.

CAPUT XI. DE DENTIUM DO- - LORIBUS.

O Dotalgica apud practi-
cos reperiuntur plurima
(quibus tamen indiffe-
renter cum à diversis causis den-
tium Dolor excitetur, non ut
licet) Radix Lapathi acuti seu
oxylapathi; Radix Pyrethri vi-
no (alij aceto, alij aqua) cocti
calideque ore detenta (sunt qui
in taleolas dissectam denti im-
poni malunt) dolores subito
aufert.

Pulveris Gallarum pauxil-
luc

um cum succo radicis Pyrethri
 æpius imbibitum & subinde
 exsiccatum, post cum fermento
 mistum, inque formam globuli
 contemperatum, dentibus do-
 lentibus subitò medetur, firmi-
 ores eos reddit, vermiculosque
 in eorundem cavernis delite-
 scentes enecat, fluxionesque
 omnes ad gingivas lapsas ex-
 trahit.

Vel, & piper. long. albi ana
 gr. iij. nigri gr. iiij. croci ℥j. te-
 rantur grosso modo, & bulliant
 simul in vini albi ℥iij. ad casum
 tertiæ partis, postea adde dis-
 solvendo Opij Thebaici gr. iij.
 Iterum parum ebulliant juxta
 lentum ignem: teneatur sæpiùs
 calidè in ore.

D

Aqua

Aqua Salviæ, Hyssopi, Lactu-
cæ, Solani (prout causa doloris
poscere videbitur) vel saltem
fontana, instillato spiritu vel
oleo vitrioli (Ruland. cent. 1.
cur. 9.) vel sulphuris quantum
sufficit ad aciditatem, ore deti-
neatur tepidè.

Idem Rulandus cent. 2. cur.
3. oleum Camphoræ gossipio
exceptum dentis cavernæ im-
ponit: & in eâdem centuria,
cur. 99. Oleum Ligni Heraclini
(de quo supra cap. 5. de Epile-
psia) eodem modo adhibitum
summè extollit, vermiculos et-
enim enecare, humores afflu-
entes per os copiosè educere,
quodq; ipsemet sæpius hoc oleo
felicissime sit usus, asserit.

Oleum

Oleum Gariophyllorum eodem modo usurpatum & applicatum idem ferè præstat.

Radicis Hyosciami decoctum cum herba Perficaria in aceto rosaceo, dentium dolores efficacissimè sistit, teste Paracelso tract. de Perficaria.

Dentes nigriores egregiè dealbat Cinis Tabaci Indici, si quotidie eodem sæpius hinc inde terantur.

Pulvis dentifricius egregius hic est:

℞ Radic. Irid. albiss. ℥ij.

Cornu cerv. usti

Lapid. pumic.

Ossis sepiæ

Cortic. ovor. ana ℥vj.

Corall. alb.

rubr.

D 2

Mastich.

Mastich. ana ℥iij.

Salis usti ℥ij.

Mosch. opt. ℥s.

Misceantur & F. pulvis
subtilissimus.

Alius, R^x Alumin.

Mastich. ana ℥s.

Corall. rub.

Cornu cervi usti,

Eboris,

Sang. Dracon.

Boli armen.

Salis communis tosti ana ℥iij.

Oliban.

Balaustier.

Gallar.

Myrtillor. ana ℥j.

Rad. Ireos

bistort.

Nuc. cupress. ana ℥iij.

piperis

pyrethri ana ℥j.

testar. sapie

pumicis

*pumicis ana ʒiſ.
Tritis ſingulis &
diligenter com-
mixtis F. pulvis.*

CAPUT XII.

DE ANGINA.

ANginae conferunt ea in
quibus ſal nitroſum & am-
moniacum deliteſcit, ut ſtercus
canis albi oſſa rodentis in aqua
probè coctum & cum melle ex-
hibitum : Item raſura dentis
apri ; Cinis Cancrorum uſto-
rum, Cinis hirundinum.

Conſolida media, Prunella,
uvularia, Cervicaria, mentha
criſpa, Rubus Idæus, Berberes,
Ribes &c.

D 3

Garga-

Gargarisma tale sit :

℞ Cortic. granat. ℥ss.
alum. usti ℥i.
mellis coch. iij.
vini ℔j.

Coquantur probè tecta.

Aliud : ℞ Aq. Plantag.
Rosar. ana ℔j.
gran. berber.
cortic. granat. ana ℥i.

F. Ebullitio,
cui adde
diamor.
Dianuc. ana ℥i.
Succi granat.
Syr. acetos. citri ana ℥ss.

Aliud expertum :

℞ Hord. integ. ℥i.
flor. rosar.
malv. arbor. ana Mis.
~~balaust. pug. j.~~
~~fol. plantag.~~
prunell.

solatr.

DOGMATICO-HERMET. 79

solatr.

anagall. querc. ana Mj.

scabios.

cent. min.

Endiv. ana Mf.

Cortic. med. sambuc. Mis.

cortic. granat. exicc. Zi.

rad. arist. rotund. veræ

Irid. ana Zi.

Sem. cydon.

malvar. ana Zij.

acetos. Zi.

Ligni sancti Zij.

Decoq. omnia in f. q. aquæ
puriss. fontan. Colaturæ ex-
pressæ lb ij. adde dianuc. dia-
mor. ana Zij. Syr. granator. aceti
rosac. ana Zij. mellis despumat.
3v. alum. usti ðij. F. Gargarismus.

CrySTALLUM Minerale (ut vo-
cant) seu Lapis Prunellæ (quod
Linguæ inflammationi, item

C 4

fau-

faucium vicinarumq; partium
asperitati unicè medeatur) in-
signioris virtutis est : ejus $\Theta j.$
vel $\Theta i s.$ in aqua aliqua appro-
priata resolutus & gargarisatus
mirè confert : potest etiam pa-
rum hujus misturæ cum saccha-
ro junctæ deglutiri ; vel si ma-
vis, Sali Prunellæ vulgari modo
præparato q. pl. adde sacchari
candi vel crySTALLINI tantun-
dem, vel etiam plus, utrumque
pulverisatum coque cum aquæ
rosar. q. s. donec guttula lamel-
læ stannæ superfusa Galredæ
consistentiam habeat : effunde
in concham & repone, relin-
quendo donec instar lapidis in-
duruerit : tandem exime, & in
particulas diffringe, vel etiam
in

in pulverem redige, hocque sæ-
pius utere.

Crollius tamen in basilic.
hymic. pag. 154. Spiritum salis
Nitri præfert, quod hic tum in
extinctione inflammationum,
tum in resolutione apostematis
plus valeat: Exhibetur autem
ex ejusdem Autoris sententia in
haustu aquæ fontanæ calidæ,
unciis nempe duabus aquæ mi-
stis cum Spiritus vini vulgaris &
Spiritus nitri ana 3℥.

Pro topico commendat Ge-
snerus in epist. medic. fol. m.
112. Cataplasma ex hirundinis
nido cum melle & adipe galli-
naceo vetere.

Amatus Lusitanus cent. 4. cur.
90. suadeo, inquit, integro hirundi-

D 5 num

num nido terreo cum suis paleis simul & stercore pro conficiendo Emplastro, & medicamento Anginis conveniente, Medici utantur. & paulò post, Nidus enim hirundinum, præcipuè sylvestrium aridus multam discussoriam vim habet.

Utiliter quoq; seqq. adduntur: R^x Nidi Hirundinis No. j. altheæ, chamomil. ana p. j. F. decoct. in s. q. aquæ, & in mortario omnia pistentur; quibus adde farinae hordei ℥ij. chamomil. ℥j. ol. rosac. chamom. an. ℥j. croci ℥j. cum prædicto decocto q. s. misce, F. Emplastrum tepidè collo sæpius applicandum.

CAPU

CAPUT XIII.

DE DYSPNOEA ET
ASTHMAE.

Pectoris vitiis conferunt
Hyssopus, Scabiosa, Vero-
nica, Pulmonaria, Marrubium
album, Abrotanum, Tussilago,
Capillus Veneris, Glycyrrhiza,
Radix Ireos, & Enulæ Campa-
næ, Ficus, uvæ passæ, Amygdalæ
dulces &c.

Species ad Pectus : R̄ radic.
Ireos, helen. liquir. rasæ & inci-
sæ, fænicul. ana ʒss. sem. Anisi
ʒvj. fænicul. ʒij. cumin. carui
ana ʒj. baccar. Juniper. succi Li-
quirit. becchiæ albæ ana ʒss.
spec. diapienid. diatr. ana ʒij.
D 6 sacch.

facch. candi ℥j. tritis & commi-
xtis singulis F. Pulvis.

Syrupus Pectoralis instar o-
mnium hic erit :

℞ Radic. liquirit. rase
tußilag.

Irid.

Enul. camp.

pyreth.

fenicul. ana ℥vj.

aristolog. long.

angelic. ana ℥ij.

Herbar. hyssop.

card. bened.

prassij.

cruciat. veræ

capill. vener.

trichom.

agrimon.

beton.

summitat. urtic.

pulmonar.

Flor. melilot. utriusq;

meliss.

meliss. ana Mj.

Sem. Anisi

fœnicul.

Lini,

fœnugræc.

urtic. ana Zi.

Sem. 4. frig. major.

Passul. enucleat.

Amygd. dulc. enucl.

Sem. papav. alb.

penidij ana Zi.

tragacanth. Zi.

Decoq. in q. f. aquæ ad me-
dietat. & cum sacch. despume-
tur q. f. F. f. a. Syrupus.

Alius: R \bar{x} Capill. vener.

veronic.

scabios. ana Mj.

flor. borrag.

bugloss.

violar. ana p. ij.

scolopend.

D 7

tussilag.

*tussilag. ana Mss.**radic. polyp. ℥vj.*

Infunde omnia per noctem
in ℔ iij. aquæ fontanæ, mane
coque in vase duplici ad medie-
rat. consumptionem F. Cola-
tura, cui adde sacch. candi ℥iijs.
sacch. penid. ℥iiij. coque omnia
ad justam Syrupi consistentiam.

Conferunt quoque compo-
sita quæ in Officinis prostant,
qualia sunt Oxymel scyllitic.
Eclegma ad Asthma, Diarr. Sa-
lomon. Diatragacanth. calid.
Rob nucum, quod Asthmati
in primis medetur, si cum destil-
lata Aqua ex fructibus mori di-
stemperatum fuerit, mirabiliter
enim resolvit, si præterea aquæ
quæ fit ex saccharo albissimo &
rapha-

aphani taleolis simul in patinis
luabus hinc inde commotis,
recenter factæ cochl. j. mane
feroq; exhibeatur.

Ex Radice Vitis albæ seu
Bryoniæ excavata, rursusque
proprio cooperculo obturata,
inq; cellam posita, intra paucas
horas aqua colligitur, quæ sæ-
pius exantlata in balneo destil-
latur, cujus ℥iij. cum Spiritus
Vitrioli ℥ij. mistæ servantur u-
sui; Ejus cochl. j. quotidie ex-
hibitum Asthmaticos mirificè,
pulmonesq; impuritatibus re-
fertur expedit, respirationemq;
facit liberam.

His annumerare est Flores &
Lac Sulphuris, quæ Croll. in
basilic. chym. pag. 200. Pul-
monum

monum specificum quod ab Asthmate præservent & liberent, esse docet.

Flores Sulphuris alij ex colcothare & sale, alij per se sublimant, hosq; illis præferunt, credunt enim eos ex vitriolo acridinis aliquid contrahere, ideoq; sublimationem horum seq. modo instituunt:

Cucurbita terrea, ad quam prius alembici duo exactè congrui selecti sint, ita ut unus post alium exigente necessitate possit adhiberi, collocetur prorsus vacua in arenam, quæ ubi gradibus ignis paulatim fuerit exalefacta, mitte in eam sulphuris communis in frusta conquassati man pulum unum vel alterum, & appone alembicum, videbis paulè post elevari flores, si nempe justè ignis subministratus fuerit: secus enim

im si intensior is fuerit, jacturam
cies operis: quod si itaque nonni-
l florum in alembic. elevatum fu-
it, illo sublato substituatur alius,
itidem flores optimi colligantur.

Commendabiles quoq; sunt
lores Benzoini, si nempe ho-
um 3ij. cum 3j. florum sulphu-
is per se sublimatorum misce-
ntur, & ex hac mixtura singu-
is diebus manè jejuno ventri-
culo 3j. cum pauxillo salis in
ovo sorbili exhibeatur.

Elixir Proprietatis Paracelsi
teste Croll. in basilic. chymic.
pag. 171. cum aqua hyssop. &
tussilagin. exhibitum, miranda
præstat in affectionibus thora-
cis & pulmonum.

CAPUT

CAPUT XIII.

DE TUSSI.

Conveniunt Syrupus d.
prassio, de glycyrrhiz.
calaminth. capill. vener.
de farafar. de scabios. Looch.
san. & expert. de pulmon. vul.
pis, de pino, de scylla, de caulib.
Decoct. caric. passular. radio
Ireos &c.

Utilis est præsertim Juniori
bus, seq. potio: & rad. Ireos flo
rent. ʒiij. enul. campan. fæni
cul. ana ʒiij. herb. adianth. M. ij
scabios. heder. terrest. M. j. flor
3. cord. ana p. ij. sebesten. No.
xx. jujub. No. xv. passular. mi
nor. ablutar. ʒj. sem. 4. frigid.
major.

jor. ana ʒi. cinam. acutifs.
 . garioph. ʒi. hord. mund.
 . Decoq. in aq. fontan. puriss.
 . iij. ad medietat. consumpt.
 . colaturæ adde Syr. de scabios.
 . ʒi. de tussilag. ʒi. Miscean-
 . pro portione.

Hoc ipso tempore, dum hæc
 . liberemus, Illustrissimæ cui-
 . m Personæ seqq. Rotulas pa-
 . ricuravimus, quibus felicissi-
 . è usa est :

R^x Radic. Liquirit. ʒij.

Ireos,

Cinam. ana ʒi.

Incisa decoq. in duplici vase

in aq. fenicul. ʒij.

scabios. ʒi.

rosar. ʒi.

Post unius horæ quadrantem
 . colentur, & in colatura dissolv.

saccl.

ENCHEIRIDION

sacch. cand. ℥viii.

penid. ℥iij.

Decoctio lentè inspissetur,

& adde pulv. Cinam. ℥ij.

radic. Ireos ℥i. ℥j.

tragacanth. ℥ij.

margar. præparat. ℥j.

F. Confectio in

Rotulis.

Pluribus hoc Decoctum præparatum
fuit: Decoquantur in aq. purâ
Rapæ communes, hordeum
corticatum, liquirit. ana q.
Hujus decocti ℞ ℥iij. in q.
coquant. ad casum tertiæ partis
uvæ, passul. ℥j. sem. petroselin.
fenic. ana ℥ij. urticæ, anisi, a.
℥j. cinam. crassiusculè incisi
quibus in puppa ligata adjici-
tur inter ebulliendum Rhab.
rhapont. ℥ij. Spicæ ℥f. exp.

man

tur puppa, reliqua exhibe-
tur.

Perutiles in nonnullis Phar-
copoliis parantur Morsuli-
cos Principum Tabellas vo-
nt:

*Rx Cinam. elect.
Irid. florent. ana ℥iiij.
Liquirit. ℥ij.
Aq. rosar. ℥i.
fenicul. ℥ij.
scabios. ℥i.*

Incidenda incidantur, & len-
igne in vase duplici deco-
uantur, stent in infuso per ho-
as 4. postea colentur, & in co-
tura dissolv. sacch. optimi
vij. addendo pulver. cina-
nom. tragacanth. ana ℥ij. pulv.
reos simplic. ℥iiij. margar. præ-
parat.

parat. ʒss. Fiant Morfuli f. a. d.
aurati.

Si cui Electuarium magis a
rideat, seq. utatur: R Conser
Rosar. violar. nymph. ana
tabal. diatragacanth. frigid. c
arrh. Abbat. Diatrion fanta
ana ʒss. Syrup. de papav. ʒiij. m
ficeantur probè: adde Syr. vic
q. p. pro Electuario. Addi po
erit Syr. de Rosis rub. It. speci
Diatrag. frigid. Syr. de cap
vener. &c.

Vel: R Loboch. de pulmon. vulp.

Sani & expert.

De pino ana ʒss.

Sacch. candi ʒvi.

Succi glycyrrh. ʒij.

Sem. Anisi.

fenicul ana ʒss.

Enul. campan.

by

*hyssop. sicci ana ℥ss.
Cum Syrupo de hyssop. &
prassio q. s. F. Electuarium,
addendo flor. sulphuris ℥ss.
misceantur omnia probe.*

CAPUT XV. DE PLEURITIDE.

¶ X signatura conveniunt
Carduus Benedictus, Car-
duus Mariæ, Carduus Lanceo-
tus, Consolida Regalis, Hip-
poglossum &c. Item Maxilla
Lucij Piscis, Auratæ, Dens Apri.

Decantatissima est in hoc af-
fectu Aqua Benedicta Rulandi
quam in Curationibus Empiri-
is sexcenties deprædicat, cujus
præparationem Cent. 5. Curat.
95. talem esse docet:

Crocus

Crocus (inquit) noster Metallorum maceratur per noctem, vel urgente necessitate à lentis magnitudine ad pisi quantitatem in aqua vel vino, vel cerevisia, vel aqua mellea, vel denique in liquore morbo conveniente; de quo capiatur per infusionem aut ebullitionem ab ad ʒij. colatura deinceps bibi frigide vel calide. Colaturæ huic regimen imposuimus, quo nuncupatur Aqua Benedicta, quæ maxima cunctis Aegrotorum salute in omnibus morbis etiam incurabilibus promouetur aut per se, aut aliis admiscetur, ut docent Curationes. Hæc i

Crocus autem Metallorum (docente Quercetan. in pharmacop. dogm. restit. fol. 77.) paratur ex Magnesie turninæ opalinæ & pellucidæ & Lapidis vel Salis Prunellæ quæ

qualibus partibus ignitis, & philosophica calcinatione calcinatis. Crocum verò vocant, quia tenè colorem croci adhuc dum in flosculis suis subrubescens effert. Metallorum Crocum indigitant, quod communi Hermeticorum opinione receptum sit, Magnesiam Saturni, quam ajunt esse Antimonium, existere Ens & radicem omnium metallorum.

Idem Autor ibidem summè quoque commendat:

Aquam papaver. Rhead, ex qua exhibentur ℥iij. vel iiij. cum ℥j pulveris ex Corall' albo, avellan. rubris & luc j piscis mand bulis ana compositi. Vidit hoc solo remedio nulloq; altero sive externo sive interno adhibito, elegantes simul, & certos
E. experi-

experimentorum effectus. Si malum (pergit ibidem) perseveret ultra diem tertium, dandum erit sudoriferum aliquot, quod eidem morbo sit congruum & specificum, cum pomo curtipendolo excavato, & olibani sive thuris masculi ℥j. repleto, & ad ignem cocto, adeò ut pulvis olibani & pomi substantia inter coquendum commisceantur. Sunt qui adjiciunt tantillum sacchari Candi. Post deglutitum pomum assumat Aeger subito ℥ij. vel iij. aquæ Carduibenedict. stragulisq; coopertus multum sudet. Hujus remedij beneficio innumeros pristinae valetudini restitutos novit idem Autor.

Croll. in basilic. chym. pag. 153. & cum eo plures alij Spiritum Salis Nitri cum sudorifero præscribunt, qui malignos, crudos

os, nitrososq; humores discu-
it & resolvit, omnibusq; inten-
tionibus respondet : nec est
quod hic acredinem tussim pro-
vocantem metuamus, illa et-
enim ad resolutionem necessa-
ria, moxq; alleviatio sequitur.

Spiritum quoq; Tartari pag.
160. ob easdem virtutes (mino-
res tamen) deprædicat, ideoque
cum Nitri Spiritu mistus seq.
modo rectè exhibetur, R^x Spiri-
tus tartari ℥ss. Spiritus Nitri ℥j.
Aq. fontanæ tepidæ ℥ij. Misce-
antur pro una dosi.

Montanus in Epist. medici-
nal. 21. sect. j. lib. j. & Gesnerus
in Epist. fol. m. 20. 21. 39. 108.
Pauperibus pro Lambitivo ol.

E 2

Lini

Lini ꝑil. vel etiam ultra exhibere jubent.

Alij de munditie parum solliciti, stercoreis equini expressum succum exhibent, de quo Manlius ex Philip. Melanchton.

Memini optimum quendam virum iter in ætate facientem in convivio incallescere, & laborare. Pleurisi, cui frater meus dabat pharmacum, quo etiam est ula uxor D. Lutheri: descendebat frater meus in stabulum equorum, exprimebat ex stercore equino succum, cui, ac fallendum, saccharum insperfit, & ægrotanti hauriendum dedit, jubense eum simul in lecto dormire. hac unica curatione postridie fuit curatus. Hæc ille. Sumendum autem est sterco equi comedentis avenam, in hac enim digerendi vis maxima est.

Ad

Ad Expectorationem :

℞ Spec. diatr. simpl.
 Diapenid. ana ℥i.
 Diarrhod. Abb. ℥ss.
 Ireos albiß. ℥i.
 Succ. glycyrrh.
 Sacch. candi ana ℥ij.
 Sacch. albiß. q. s. in aq. ro-
 sar. ℥iijss. dissoluti, F. con-
 fectio in Rotulis.

CAPUT XVI. DE PHTHISI.

Huc refer ea, quorum supra
 cap. 13. & 14. mentio facta
 est, omnia enim utilissimè hic
 quoque adhibentur.

Destillatum hoc non sine ra-
 tione apud nonnullos in magno
 pretio est : ℞ Interiora vituli,

E 3

cor

cor nempe, Epar, Pulmones,
(alij Vulpis Pulmones addunt)
eaq; abjectâ pinguedine & ex-
emptis probè venulis, minutim
conscinde; post adde herbar.
hyslop. Veronic. Pulmonar.
Salv. Agrimon. ana Mj. affunde
earundem Aq. q. s. stent per ali-
quot dies in infusione, post ex
balneo destillentur.

Phthificos oculariter juvat
Lac Sulphuris (teste Croll. in
basilic. chymic. pag. 201.) agen-
do in humidum radicale, Ægro-
tantium testimonio, cum aq.
tussilag. & betonic. exhibitum.

Electuario quoque Laudani
in Aq. Hyslopi exhibitio, hos diu
foveri posse, ibidem pag. 178.
asserit.

Balsa-

Balsamus Sulphuris (quem Quercet. in pharm. dogm. restituit. fol. 441. Rubinum Sulphuris vocat) à guttis 4. ad 7. vel 8. in liquore congruo exhibitus, idem præstat.

Quinta Essentia Perlarum, ad guttas 4. vel 6. quotidie exhibita, Phthisicis quoque summum solatium est, illos enim pristinae sanitati restituit, & morbum planè expellit, præsertim si guttulæ aliquot olei cinnamomi ipsi adjungantur.

CAPUT XVII.

DE HÆMOPTYSI.

Syrupus Myrtinus cum
Looch de Portulao. vel de
E 4 Muci-

Mucilaginibus mistus, plurimum prodest: Item Conserva Rosar. antiq. cum semine portulac. tragacanth. papav. troch. de succin. de terra sigillat. de Carabe &c.

Vel: R^x Lohoch. de portulac.

sani & expert. ana ℥ss.

Confect. diatrag. frigid. ℥ij.

Trochisc. de Carab.

de terra sigill. ana ℥iss.

Sem. portulac.

plantag. ana ℥j.

Cum s. q. Syrup. Myrtin.

F. Lohoch.

De noctu sæpius exhibeatur succus violar. & glycyrrh. Item Rotulæ Diapenid. & Diatragac. Interdiu verò de hac mixtura quantitate juglandis sæpius:

R^x. Lohoch. sani & expert.

de pul-

de pulmon. vulp.
 de pino ana ℥j.
 Syrup. de hyssop.
 de glycyrrh. ana ℥ss
 Misce, addendo florum
 sulphuris ℥ss. F. mixtura
 Lambilis.

CAPUT XVIII.

DE CORDIS AFFE- CTIBUS, SYNCOPÉ, LIPOTHYMIA, PAL- pitatione, &c.

SImplicia Cordi convenien-
 tia Cardiaca dicta sunt Ros-
 marinus, Melissa, Ocimum,
 Doronicum, Grana tinctorum
 e. chermes, gariophylli, Cro-
 cus, Cubeba, Cardamom, Ga-
 lang. Rosa, Viola, Borrago,
 E 5 Cerefa,

Ceresa, Succus Citri, granatorum
Margarit. Corall. Hyacinth.
Rubin. Sapphir. Os de corde
cerv.unicor. Bezoar, & id genus
sexcenta alia, quorum multi-
plex ubique usus est.

Item, composita hæc, Con-
fect. alchem. de hyacinth. spec.
diambr. diamosch. dulc. dia-
margarit. calid. & frigid. Lætius
Galen. Aromat. rosat. diatri-
fantal. Diarrhod. Abbat. &c.

Sequens Electuarium pluri-
mum proderit, & Conserv. Ros-
far. Rorismarin. Gariophyll. v-
olar. Borrage. bugloss. ana ʒ
cinam. ʒij. Zedoar. macis, lig-
aloës, cardam. ana ʒj. adde spec.
diamargar. diatrion. fantal. an
ʒiij. cum Syrup. de cortic. cit-

q. s. F. Electuarium sæpius exhibendum.

Pulvis ad Idem, Hystericis cumprimis conveniens:

R \mathfrak{x} Margarit. præparat. $\mathfrak{D}\mathfrak{i}\mathfrak{j}$.

Corall. utriusq \mathfrak{z} ana $\mathfrak{D}\mathfrak{s}$.

Castor. sicci $\mathfrak{Z}\mathfrak{i}$.

Corinn cervi usti præparat. $\mathfrak{D}\mathfrak{i}\mathfrak{s}$.

radic. & sem. pæon. ana $\mathfrak{D}\mathfrak{i}$.

Bezoar. orient. $\mathfrak{D}\mathfrak{s}$.

Lapid. quinq \mathfrak{z} pretios. ana gr. $\mathfrak{i}\mathfrak{j}$.

sol. Auri Nō: $\mathfrak{i}\mathfrak{j}$.

F. pulvis omnium subtilissimus

pro 4. dosibus.

Paracelsus Aurum Potabile omnibus aliis medicinis præfert, quod nonnulli osores artis ignorantes Putabile dici malunt, quibus cum nobis in præsentia nihil. Certum quidem est, cum Aurum subiectum sit

E 6

pretio-

pretiosum nimis, circa ejus elaborationes paucos esse occupatos: Sunt tamen non pauci veri Chymiatri, qui in Auri tanq. pretiosissimi Medicinæ thesauri, genuina & vera præparatione nullas non intendunt vires, qualis opinor est Franciscus Antonius Londinensis M. D. qui Aurum in formam mellis absque omni corrosivo redactum, ad quædam Germaniæ nostræ Medicinæ Lumina, doses complures ad faciendam probationem paucis ab hinc annis transiit.

Crollius de vero Auro Potabili plurimos falsò plura quidem gloriari rectè asserit; verum in defectu Perdicum & Phasia-

nasianorum Carne bubulâ &
 eribus quis non vescatur? Sic
 gregium & insigne medica-
 mentum est Aurum transparens
 Johanne Rhenano in Sole è
 uteo emergente fol. 39.40. de-
 scriptum. Sic Aurum Limatum,
 um cornu cervi usto per inte-
 rum diem diligentissimè tri-
 um, dein reverberatum (quod
 a furno figulino quoque fieri
 potest) colorem acquirit incar-
 natum, Medicina sanè ut paratu
 facilis, sic viribus multum effi-
 cax, quæ multis etiam laborio-
 sissimis Auri præparationibus
 præstat.

Salia, Magisteria, Olea, Essen-
 tiæ & Tincturæ Gemmarum in
 confortandis Spiritibus vitali-

E 7 bus

bus totiusque corporis plurimum valent, quarum parand rationem apud Crollium Quercetanum & Alios inuenies. Sunt qui in Essentiis Gemmarum, nominatim verò Smaragdarum, extrahendis, spiritu urinæ secundo modo parato utuntur:

R. Urinam puerorum vinum bibentium recentem, destilla, per alembic. in Mariæ baln. destillatur. facibus propriis reaffunde, denuo destillando prodibit Spiritus Urinæ cum suo tamen phlegmate mistus. hujus sufficientem quantitatem funde super Smaragdi pulverem in ferreo mortario subtilissimè tritum, relinque aliquandiu in calio vitro probè obturato, donec facta cærulea appareat Tinctura Spiritus Urinæ Tincturâ Smaragdi imprægnatum decanta & destilla, m. nels

DOGMATICO-HERMET. III

Exhibet extractum coloris cineritij :
Ex hoc per Spiritum vini affusum
extrahe viriditatem, quæ Smaragdi
Essentia est, si paululum ab eodem
spiritu Vini per destillationem re-
vocato, crassiusculam consistentiam
facta fuerit, cujus dosis ad gutt. 4.
ad 6. & 8. Insigne Capitale & Cor-
diale est, curat Melancholiam &
Paraphrenitidem, Palpitationes
Cordis tollit & Syncopas solvit.

Crollius in basilic. chymic.
fol. 193. in deliquiis animi, Lan-
guore & Palpitatione Cordis
Oleum Succini commendat, si
cum Conserv. flor. Borrag. vel
Bugloss. exhibeatur : Item fol.
163. Sal Margaritar. oriental.
cum aq. Cinam. borrag. buglos.
Salviæ : Longè tamen expediti-
oris virtutis est Tinctura, Quin-
ta Es-

ta Effentia vel Oleum earundem, ut supra quoq; notavimus.

Idem Autor pag. 169. Croci Effentiam, extractam per Aquam Vitis mense Majo post refectionem collectam laudat, quam dicit summam esse Medicinam, ubi quis quasi ad desperationem è nimia tristitia venit; verum hoc menstruum extractione factâ ad medietatem rursus abstrahendum, aliàs facillè putrescit. Beguinus lib. 2. cap. 20. per Spiritum vini non incommodè extrahit; Alij per serum Lactis extrahi malunt.

Balsami quoque confortantes ad revocandos Syncope oppressos, plurimum præstant quales sunt Balsam. Succin. garioph.

DOGMATICO-HERMET. 113
roph. macis, nucis mosch. roris-
mar. majoran. lavendul. de quo-
rum vera compositione supra
nonnulla adjecimus.

CAPUT XIX. DE VENTRICULI AFFECTIBUS.

Ventriculo languido suc-
currunt Absinth. Card.
benedict. Mentha crispa,
Rosmarin. Major. Meliss. Fæni-
cul. Anis. Cumin. Galanga, quæ
teste Crollio de signat. rer. in-
tern. fol. 22.) externus est Ven-
tricus, per quam internus fer-
tatur : Zingib. Piper. garioph.
Salam. aromatic. & plura alia,
Item Pelliculæ Gallinar. ventri-
culo-

culorum interiores, vino pro
lotæ exsiccatæ & pulverisatæ.

Felicissimè hætenus usi
mus Spiritu Absynthij hoc in
do parato:

℞ Secalem molâ confractam
semin. Absynth. ana q. p. affunde
tina aquam ferventem & probè
scē: dein postquam repuit ista ma
teria admisce sæces Cerevisiæ, in
piet materia fermentare, quam p
destilla, & rectifica, habebis Sp
rum frumenti Absynthitem elega
ter viridem, qui per phiolam den
rectificatus, sæpè factus est cærule

Huic interdum aliquot gran
Salis ejusdem feliciori cum suc
cessu adjecimus & exhibuimus.

Salia vegetabilium qua ra
one parentur, notissimum e
per calcinationem nimirum,

trac

ctionem, filtrationem, & co-
agulationem: verum quomodo
idem crySTALLINA seu transpa-
rentia instar Salis petræ reddan-
tur, neque frigidiori loco expo-
nenda in deliquium abeant, paucis
notuit. Nonnulli Herbarum
generes post calcinationem cum
quali parte sulphuris miscent,
igne admodum leni calci-
nant: post aquam communem
solidam superfundunt, filtrant,
justam consistentiam evapo-
rant, frigidoque loco ut in cry-
stallos abeat exponunt. Verum
hec operatio tædiosa est, & mi-
nus rectè procedit. Alij per re-
iteratas solutiones, filtrationes,
& coagulationes eò quo ten-
dunt ferè perveniunt. Rectius
autem

autem sequenti modo operaberis:

Sali vulgari modo præparato, utroq; indito affunde per vices Spiritum seu oleum salis vulgare licet nondum rectificatum, & excitatur strepitus: perge ita per vices fundendo Spiritum Salis donec non amplius strepat; tum bene agitatum per aliquot saltem horas, rursum quiescat repone: Dein effunde aquam puram ad eminentiam palmi, vel q. p. effunde in cochleam vitream & solutionem filtrum vel residentiam depura, & evapora, tum ad tertias in cellam reponere, concrefcit sal crystallinum; & separato residuum rursum ad tertias evapora, salemq; quoties opus esse videbitur diligenter collige ad usus reserva.

Quercetan. in pharmaco-
dogia

magmat. restit. fol. m. 271. & in
pon. ad Aubr. pag. 18. 19. Pul-
verem Stomachicum ex Radi-
ce Aaronis præparata præscri-
bitur, insignium virtutum, ut ibi-
dem videre est.

Spiritus & Oleum Vitrioli
garici & Romani propter aci-
ditatem Ventriculo languido
occurrunt; cui tamen alij Spi-
ritum Vitrioli Veneris præfe-
rent, quem ob id Esurinam aci-
ditatem vocant.

Unguentum ad Ventriculum
languidum

℞ Ol. mastichin.
absynth.
menth. ana ℥ss.
Mastich.
garioph. ana ℥j.
Calam. aromat.

fol.

fol. menth.
 gran. paradif. ana ℥ss.
 pulveriscentur tenuissimè, & cre-
 brentur, & tum modico Cera
 novæ Fiat unguentum molle
 cui adde extract. nuc. mosch.

Pretiosius hoc est:

Rz Ol. mastich.

cydon.

de absynth. ana ℥ss.

de menth. crisp. ℥ss. ℥i.

Ol. nuc. mosch.

nardin ana ℥i.

ligni aloës

macis

Cinam. ana ℥i.

Corall.

rosar. rubr. ana ℥ss.

Ol. garioph. gutt. vj.

Mosch. gr. iij.

Pulverisanda pulveriscentur, & cum
 modico Cera F. unguentum molle.

Po

Proderit & multum hic Sac-
cus continuò gestatus & Ma-
ch. Galang. ana ʒij. Nuc.
sch. Nō. j. cariophyll. calam.
omat. ana ʒiij. cortic. citri,
antior. ana ʒij. sem. anisi, cu-
n. ana ʒij. baccar. lauri ʒiij.
far. rubr. herb. agrimon. ori-
n. calamenth. absynth. ana
j. menth. crispæ Mis. Ex his
inquassatis F. sacculus Stoma-
icus qui cum rubeo vel albo
adone interpastetur.

Ad Ardorem Stomachi (quem
aracelfus Orexin, Germ. den
od vocant) hos Morfellos ex-
erti sumus :

R̄ Cretæ preparatæ ʒi.

Ocul. Cancrī ʒss.

*abluantur ter aut quater cum
aq. borrag. & violar.*

boli

boli armen. veri ℥ij. gr. X.

Corall. rubr. ℥ij.

margar. præparat. ℥i.

macis torrefact. ℥s.

cinam. incis. ℥i.

Sacch. Cand. ℥viij. cum Aq.

Rosar. F. Mosuli.

Fomentum pro Ardore Stomachi tale fit : R^x Rosar. rub.
Mj. fol. acetosell. Intybi sativ.
latifol. ana M^s. absynth. sic.
Mj. coriand. præparati ℥ss. sant.
omnium ana ℥is. bacc. oxy-
canth. ℥ij. Decoq. s. a. in q^{ua}
aquæ : huic calido decocto
Spongia immergatur, dein e-
primatur, eademq; Ventricle
sæpius fomentetur.

Vomitum restinguit Spon-
gia marina in aceto forti bulli-
ta, & supra Stomachum posita.

Vel & Farinæ Lupinor. ʒʒ.
cent. minor. abrotan. ana ʒj.
Coloës epatic. ʒij. pulverisentur
enuiffimè, & excipiantur aceti
acerrimi ʒv, aquæ Absynth. ʒiiij.
mifceantur, & applicentur te-
pidè orificio Ventriculi cum
Spongia nova, fiatq; hoc per in-
terualla.

Rulandus cent. j. cur. 12. mi-
fcuit vini malvat. ʒj. & ol. vitriol.
gut. vj. cujus fingulo mane je-
iuno ftomacho ʒj. exhibuit, quo
folo vomitus conftitit.

Hypercatharfis inhibetur li-
gaturis & extremorum frictio-
nibus, Cucurbitulis umbilico
applicatis, topicisq; astringen-
tibus Ventriculi regioni impo-
fitis, affumptâ quoque theriacâ

F

RECEN-

recenti cum grano opij: Vel exhibeatur ʒss. pulveris pumicis in haustu vini.

Singultui conferunt oleum Ocymi, Menthæ, Anisi, cum vino exhibita. Item Syrup. de Mentha & Absynth. cum paucis Castoreo probè admixto.

Stockerus in Empiricis lib. j. cap. 32. hos Morfellus laudat: R̄ Costi Croci, Rosar. recent. mastice, spica ana ʒss. asari ʒij. aloës, opij ana ʒij. conficiantur cum succo psyllij, & exhibeatur ʒj. Psyllium (addit) & opium stupefacit, Spica confortat & resolvit, Asarum inclinat humiditates ad vias urinarias, & educit eas, Aloës educit per vias secessus, crocus & costus maturat & confortat.

Applicetur & hoc Emplastrum ad ventriculi regionem

R̄ fe

R̄ ferment. veter. ℥vj. succi ab-
 synth. menth. ana ℥iſ. aceti for-
 tiffi. q. ſ. incorporentur & ex-
 tenuentur omnia ſecundum la-
 titudinem palmæ, & ſuperſper-
 gatur pulv. garyoph. nuc. moſch.
 caleſiat & applicetur.

CAPUT XX.

DE DIARRHOEA.

Diarrhœâ correpti creber-
 rimè utantur Oryzâ cum
 jure carniū ſeu lacte
 cocta, de hac enim refert Co-
 lumbus in navigatione Ameri-
 cana eos ſolum Diarrhœâ &
 Dyſenteria detentos evaliſſe,
 qui coctam biberint.

Potus ſit Aqua chalybeata,

F 2

in

in qua Corall. cornu cervi ust.
 spodium, tormentill. bistort.
 nux moschat. citr. granat. pu-
 nic. mala, cocta sint. Exhibean-
 tur item troch. de spod. de terr.
 lemn. diacyton.

Lac caprinum in quo chalybs
 ignita extincta est, tertio de
 die exhibitum fluxum cito
 sedat.

Commendabilis quoque est
 Syrupus Panthaleonis dictus:

Rx Cortic. myrobal. chebul. ℥i. ℥ij.
 citrin. ℥v.
 passul. tritar. ℥ij.

Decoq. in ℔ iijss. aquæ claræ
 fontan. ad medietat. consumpt.
 In colatura dissolv. sacch. albiss.
 q.s. & aromatiz. ℥vj. cinam. acu-
 tils. crassiusc. contusi, arque ad
 Syrupi

Syrupi consistentiam percoque,
cujus dosis à ℥iſ. ad ℥iſſ.

Si pulvis arrideat magis

℞ Myrobal. citrin. toſt. ℥ij.

Rhabarb. toſti ℥iſ.

boli armen. ℥i.

Santal. flav.

Corall. rub. ana. ℥i.

margar. præparat. ℥ſ.

troch. de ſpodio ℥i.

pulverifentur omnia ſubtiliſſi-
me. Exhibeatur ℥j. eoq; ſæpius
condiatur cibus.

Vel ℞ radic. torment. recent.
℥ſ. cornu cerv. uſti albifs. ℥ij.
ſem. plantag. ℥ſ. nuc. moſch. ℥ij.
amyli ℥j. croci Martiſ ℥v. pul-
verifentur tenuiſſimè, & add.
vitellum ovi recentis, contund.
ſimul cum aq. plantag. vel fo-
lior. quercin. tandem adde boli

F 3 arme-

armeni præparati, terræ sigillat.
Siles. ana ʒij. Sacchar. q. s. F.
Morselli ad pondus ʒij.

CAPUT XXI. *DE DYSENTERIA.*

Confer quæ capite præce-
dente, & supra cap. 10. de
Hæmorrhagia Narium recen-
suimus.

Conducit præterea Aqua fo-
liorum Quercus destillata ma-
ne & sero bibita: Rhabarb. tost.
Mirtill. Cydon. Symphyt. su-
mach. balauft. forb. officul.
mespil. &c.

Experientiâ probatus hic pul-
vis: R mastich. oliban. ana ʒj.
corall. rubr. præparat. cornu
cerv.

cerv. usti ana ʒss. lapid. hæmatit.
 præparati ʒij. pulverisentur ex-
 actiss. & misceantur. Dosis ʒis.

Vel ꝑ radic. torment. ʒis. bi-
 stort. ʒj. cyperi utriusque, acori
 officinar. cortic. Rhabarb. Oxy-
 lapath. ana ʒj. semin. acetos. ʒj.
 sacch. thomæi ʒl. F. pulvis sub-
 tiliss.

Syrupus quoque talis esto :

ꝑ Radic. oxylapath. recent. ʒss.

tormentill. ʒis.

alibæ ʒi.

Herb. scabios.

centumnod. recent.

numular.

cent min.

veronic.

an gall. purp. ana p. j.

Flor. rosar. rubr.

prunor. sylv.

balaust. ana p. j.

F 4

ficuum

ficuum ping. No. v.

Coq. in ℥ ij. aq. puræ :

Colat. adde Sacch. Thom. ℥i.

mellis despum. ℥ij.

Syrupi de scabiosa vel

*panthaleonis (de quo
capite præcedente) ℥i.*

Misceantur pro Syrupo.

Arnoldi de Villa nova dicitur est pulvis hic, in omni Dysenteria specie probatus : Accipe Turtur cum pennis suis, cujus interiora extrahantur, & pulv. boli armen. sang. dracon. mumia cum forti aceto & vitellis ovor. q. s. conficiantur, quo Turtur impleatur, in olla nova ponantur optimè obturata, & in furno comburantur. De hoc pulvere exhibet quotidie cum Aq. plantag. vel rosar. vel

vel conserv. rofar. antiqua.

Nos felicissimè quoque hactenus usi sumus Vitriolo Martis : Parato ex Limaturæ Martis tenuis optimæ purificatæ ℥℥. superfusis in scutella vitrea olei Sulphuris per campan. facti, vel vitrioli olei ℥ij. sic Mars totus solutus fuit, qui frigidiori loco expositus in crystallos abiit : Hi iidem crystallos per aquam communem soluti, & à fecibus per filtrum liberati, denuò, aquâ prius ad justam consistentiam evaporatâ, in crystallos abeunt puriores, quorum gr. ij. iiij. vel iiij. in vino chalybeato vel appropriato alio exhibeantur. His interdum gr. j. vel ij. Croci Martis adjecimus.

Commendabilis quoque est Pulvis dysentericus à Crollio in basilic. chymic. pag. 251. & Essentia Croci Martis ejusdem

F 5 pag.

pag. 252. 253. descripta, & ad mentem Authoris legitimè exhibita : Item Tragæa Granorum Actes à Quercet. in pharmacop. dogm. restit. fol. 276. & aliis sic vocata.

Tinctura Corallorum vera & genuina (de qua sup. cap. 4.) omnes indicationes in hoc morbo absolvit, calidum innatum, stomachi, reliquorumque membrorum omnium vires prostratas egregiè restaurat, sanguinem purificat, profluentiamq; ejus nimiam, ut & omnes alios ventris fluxus placidè compescit ; Quod idem paulò tamen minore virtute præstat Sal seu Magisterium eorundem in appropriato exhibitum.

Topica

Topica adhibenda sunt primò lenientia, dein astringentia, ex supra dictis paranda: E. G. R̄ rosar. rubr. santal. omnium, Myrtillor. ana ʒss, mastic. oliban. ana ʒj. boli arm. sang. dracon. (vel hujus loco Radic. Tormentill. mundatar.) ana ʒj. distemperentur cum succo plantag. cyton. & parum Aceti, & applicentur.

Crollius in basilic. pag. 252. Emplastrum ex Theriaca & Terra sigillata tepidè applicat.

Amatus Lusitanus Pueros solo topico remedio curat, calente nempe omento exenterati vervecis, ventri applicato & fasciato:

Omentum (inquit. cent. 6. curat.

F 6 6.)

6.) supra ventrem extendi & iterari optimum esse scire vos velim; plures igitur verveces, arietes, aut hircos mactare iubete, & confestim exenterate, est enim remedium singulare.

CAPUT XXII.

DE COLICA.

Hic omnes nervi intendendi, ut alvus quotidie respondeat, secus enim cætera medicamenta intus & extra adhibita nihil aut parum proficient; quod potius leni primùm dein fortiori clystere (de quibus apud Practicos) quam vehementioribus pharmacis per os assumtis attendendum.

Pro-

Proprietate quadam Colicæ
 conferunt Intestinum Lupi sic-
 catum & tritum, stercus ejus-
 dem album, stercus canis, lepo-
 ris, Lumbric. terrestr. cornu
 cervi ust. pulvis cochlear. Item,
 Cortices aurantiorum, in pri-
 mis extractum seu oleum eo-
 rundem in vino exhibitum : O-
 leum quoque Castorei ; Coa-
 gulum Leporis ritè præpara-
 tum.

Præstant Spiritus & Oleum
 Juniperi, terebinth. Vitrioli,
 Salis communis, tartari, nitri,
 quorum unus vel plures simul
 exhiberi possunt.

Crollius in basilic. chym. fol.
 153. Spiritum Nitri cum Spiritu
 vini & aqua fontana tepidè ex-
 hibet,

hibet, qui supervenientibus sudoribus, stragulis quoque conregendo prolectis, omnes dolores & cruciatus confestim tollit; si præsertim ab extra umbilicus quoque cum oleo Nucistæ expresso, admixtis aliquot Zibethi granis, inungatur.

Ibidem docet, quod & circa finem Curæ, Enulæ Campanæ usus feliciter exhibeatur; sed & in principio Colicæ mirè commendabilis existit, si nempe sumas radicum ejusdem in taleolas succifar. Mj. semin. fænicul. pulverifat. Ms. cum lb 2. vel 3. aquæ melissæ ad duas horas in diplomate coquantur, colatiq; per manicam Hipp. primus haustus exhibeatur vespere ituro cubi-

bitum, secundus mane, tertius etiam vespere.

Spiritus quoque Tartari interius & extra adhibitus plurimum valet, præsertim in Paresi & Contractura Colicam sæpius insequente, si quoque tertio die, mane, meridie & vespere (præmissis tamen panchymagogis leniori, abstinendum enim hic est à cathartics fortioribus, propter ventriculum & vires prostratas) in aqua melissæ exhibeatur, expectando nonnunquam sudores.

Tandem ad topica quoque deveniendum, quorum insigne est Galbanetum Paracelsi hoc modo paratum:

Super Galbani lb̄ s. funde Spiritus
Tere-

Terebinth. clari lb j. digere per aliquot dies ; postea ex Cucurbita non nimis alta per alembic. destilla. prodibit oleum generosum , pro libitu ab aromatibus ad gratiorem odorem conciliandum denuò destillandum.

Ante inunctionem autem membra contracta primum ad referandos corporis poros cum panno asperiori fricentur ut probè incalescant ; dein aspergatur Spiritus Tartari ; ac deinceps inunctio cum Galbanetoni instituat, quæ quotidie tertio repetenda est. A singulis autem inunctionibus radix Symphytæ majoris (quæ membris exarefactis humiditatem rursus affert) in aqua communi ad pulcritudinem cocta, membris inunctis statim

atim imponatur, & nulla Contractura ex Colica resistet, quæ per unumq; 14. dierum spatium tollitur, si modo Medici prudentia cum Patientis æquanimirate responderint.

Utiliter quoque lotiones & balnea instituuntur in labro aquæ dulcis, decoctionis fursu-
 ris, malv. violar. capitum ovium, vitulorum, intestinorum
 & ovium pinguium: post inungan-
 tum membra debilia oleo lini
 & Spiritu vini floribus verbasci
 & agrimonie prius infuso: Hy-
 pochondria verò, Spina dorsi &
 pulsus manuum hoc unguento:
 R. mucilag. psyll. sem. cydon.
 ol. violar. infrigid. Galen. lactis
 muliebr. recent. butyr. recent.
 ana

ana ꝑ. telc. ranearum, ceræ albæ parum & unguentum.

CAPUT XXIII. *DE VERMIBUS.*

ENecant Vermes & per foetentem camarinam expellunt pleraque simplicia excellentioris saporis amara, quali sunt semen santonic. absynth. abrotan. marrub. centaur. min. calaminth. menth. sabin. scord. Corallin. card. benedict. tanacet. aloë, myrrh. Decoct. lupinor. amygd. amar. Infus. Succu. Raphani & Nasturtij &c. Quatenus tamen plura vel singula hac methodo exhiberi debent, ut dulcia utpote Lac, Mel, Syrup. de gly-

ycyrrhiz. & similia, vel simul,
 l aliquot diebus, vel præce-
 ente saltem vesperâ prius assu-
 antur, dein helmintagoga;
 vermes hac ratione allecti fal-
 ntur, cum amara valdè refu-
 ant: Studendum autem sedu-
 ut occisi & enecati statim de-
 tiantur, ne sæviora inducant
 mptomata, id quod fit per
 ysteres vel cathartica, ut pi-
 l. Ruffi, de aloë, Diturbith
 am Rhabarb. quod egregium
 ic est.

Vel exhibeatur seq. pulvis

Rx Scord.

Carduibenedict. ana ℥i.

Corallin. ℥ij.

Cornu cerv. usti albiß. praparat. ℥i.
rhab. inter. optimi ℥i.

F. pulvis omnium tenuissimus.

Sequens

Sequens D. Nævij est :

℞ Sem. sancti ℥ss.
 fol. senæ s. stip. ℥ij.
 cent. min. ℥is.
 abrotan. ℥i.
 Cornu cerv. ʒss.
 diptam.
 lupinor.
 athanas. ana ℥ij.
 Misce pro pulvere.

Pulveres si qui propter sap
 nis amarorem respuant. iis seq
 exhibeantur Rotulæ : ℞ Spe
 Liberant. cum aloë ℥is. Sen
 Lumbric. ℥ss. Rhab. inter ℥j.
 nam. Zedoar. incisior. ana
 conserv. rosar. ℥ij. sacch. albi
 ℥iiij. dissolut. in aq. cichor.
 absynth. q. s. F. Rotulæ vel Me
 selli.

Aliter : ℞ Cornu cerv. præparati

olei Zedoar. gutt. vj.
 de cortic. citri
 limon. ana gutt. iij.
 sacch. albiß. ℥iij.
 in aq. graminis q. s. dissolutis
 F. Rotule.

Stockerus in Empiric. lib. j.
 p. 40. oleum lignorum exic-
 cat. de avellanis per descensum
 ratum laudat;

De eo oleo (inquit) da mane cum
 mica panis unam vel duas guttas
 meris, senibus verò iij. vel iijj. im-
 mediatè interficit & educit per se-
 ssum: Est enim forrè evacuati-
 um, ideoque non datur nimis pro-
 ce, quia valdè solvit. Si vis expe-
 ri veritatem, tunc accipe quod-
 unque genus vermium, imò & pe-
 culos, & impone ad modicam
 quantitatem istius olei, & in mo-
 mento temporis moriuntur; ex qua
 pro-

proprietate hoc fiat nescio, sed verum est. Hæc ille.

Mercurius & mercuriata omnia Lumbricorum omniumque corruptionum hostes sunt; ideò & nonnulli (inter quos & Fernelius) Mercurium crudum Puerulis à gr. vj. ad ℥ss. imò ℥ss. exhibere haud verentur,

Forinfecus umbilicus & hypochondria inungantur fella taurino cum melle misto; vel seq. unguento,

℞ pulv. Sabinae,

Corallin. ana ℥i.

Colocynth. ℥ss.

Rhab. el. ℥i.

Spec. hier. simpl. ℥ss.

Ol. ruth.

absynth. ana ℥iij.

fellis tauri ℥ij.

Cu

Cum paucis aceto

F. Linimentum molle.

Vel R^x pulv. fabin. flor. age-
ti ana p. j. pulpæ colocynth.
terior. ℥ss. hier. simpl. gr. iiij.
allis vaccin. 3j. ol. ruthæ, a-
mygd. amar. q. s. adde parum
eteti; juxta lentum ignem ca-
fiant, & spatulâ diligenter tra-
entur, F. Linimentum molle,
quo inungatur venter mane &
esper.

Item, Sume medullam panis
citicei recentis, contunde cum
modica parte modò dicti lini-
menti, adde pulveris hieræ
simpl. ℥j. ut fiat massula, quam
juglandis cortici insertam ve-
peri umbilico illigando ap-
plica.

Sæpius

Sæpius & in Ventriculo generantur Vermes, ubi grana in iiij. ad viij. Gillæ Theophrasti vel Salis Vitrioli albi Croll perutiliter exhibentur.

Nonnulli ob vermium colli viem subitò quasi attoniti absensu ullo alto sopore stertentes concidunt, copiosumq; spiritum crebrò emittunt, annante Paracelso lib. de amen capit. de suffocat. intellectu. fo mihi 493. His Elixiri aliquo v tæ revocatis, præter dictos supra pulveres etiam hic exhibetur: R. Sem. Santon. ʒj. aristot. rotund. ʒij. croci ʒss. castor. gr. pulv. Senæ præpatat. ʒiss. myrr. ʒj. aloës succocitrin. ʒss. F. puer vis tribus vicibus assumendus

Ur

Unicum hic addimus: Notissimum non solum ex modernis sed & antiquissimis Medicinæ scriptoribus, Macrocosmi Lumbricos torrefactos & exhibitos, Microcosmi omnis generis vermes proprietate quadam expellere: An verò idem præstent Lumbrici à puero jam depulsi, rursusque exsiccati & exhibiti, quæ plurimorum quoque sententia est, asserere vix ausim, docet enim Tabernæ montan. in herbario germanic. lib. j. cap. 5. ex his ipsis arefactis & cum semine santonici exhaustis, certò vermes generari; hancq; fraudem & imposturam Agyrtarum & Histrionum execrandam & detestandam esse dicit.

G

CAPUT

CAPUT XXIII.
DE HÆMORRHOI-
DIBUS.

Hæmorrhoides nimium flu-
entes sistunt Syrup. myr-
tin. de myrtill. cytoneor. con-
serv. rosar. antiq. cum bolo ar-
men. pastill. è spod. confect.
scor. ferri, elect. de croco Mar-
tis, sang. dracon. cornu cervi
ust. Ab extra apponantur folia
rub. quercus, glandes, gallæ
emplastr. de scoria ferri, rosa
myrth. balaustr. sorb. hypocysti
ex quibus & Emplastra & Fo-
menta parare liberum est.

Croll. in basil. chym pag
253. croci Martis Essentiam ex-
hibe

libet, in aq. bursæ pastoris:
Alij Crocum Martis malunt.

Sal quoque Corallorum omnem sanguinis profluentiam & rejectionem & hæmorrhoidas sistit in aq. plantagin.

Sæpius hæmorrhoides suppressæ & adstrictæ aperiendæ sunt succo cyclamin. aaron. bryon. cæpar. Item emplastris ex farina laterum, felle bovis, staphisagriâ; nec non unguentis ex medulla colocynth. amygd. amar.

Glandes quoque oblongæ per inferiorem gutturem sæpè supponuntur, ex cæpis, radic. cyclam. irid. Item ex pulvere colocynth. & melle tosto.

Sæpissimè autem maxima In-

G 2

dica-

dicatio sumitur à dolore, qui nonnunquam tam insignis & potens est, ut totam curationem ad se trahat: Dolores autem fiunt (teste Croll. de signat. rer. intern. fol. 32.) omnes villosæ plantæ, & mollia herbarum folia lanuginosa, quæ lanosiore flocco quasi canescunt: conducunt etiam ex sympathia hæmorrhoidibus asperum tactus horrescentibus, folia Verbasci, oculi populi Arboris, Scrophularia &c. de quibus ibidē plura.

Furfures quoque triticei cum floribus Verbasci & malva faculo inclusi, vino rubro cocti locoq; dolenti calidē appositi dolorem unius horæ spatio leniunt.

Ve

Vel & verbasci Miiij. balauft.
 ℥ss. farinæ hordei Mj. omnia
 crassiusculè contusa, & sacculo
 lino indita coq. in vino rubr.
 exprimantur duobus orbibus
 igneis, & supersedeat Æger
 nudo podice; maximè post alvi
 dejectionem iterum calefiat.

Herba quoque Bonus Hen-
 ricus dicta, (aliis Atriplex cani-
 na, Lapathi species est) contu-
 sa, & cum butyro & lactis flore
 juxta lentum ignem cocta &
 expressa, unguentum exhibet
 mirabile contra omnem hæ-
 morrhoidum dolorem.

Quercetanus Mellipedes in
 oleo nucum expresso coxit, &
 linimenti loco adhibuit.

G 3 Oleum

Oleum quoq; è vitellis ovorum plurimum conducit.

Balsamus etiam Sulphuris Rulandi in cæcis dolentibusq; hæmorrhoidibus optimus existit.

CAPUT XXV. DE OBSTRUCTIONE HEPATIS.

Epatica sunt Agrimonia, Eupatorium, Endivia, Cuscuta, Epatica, Schoënanthus, Capillus Veneris, Cichor. Centaur. min. Fumar. Scolopend. Lupul. Sem. carui, fænicul. dauci, calam. aromat. cassia lign. cinam. & plæraque aromata.)

Syrupus

Syrupus Hepaticus egregius
hic est:

℞ Endiv. vere
Cichor.
Epatic.
Absynth. ana M^s.
Scolopend. vulg.
Asplen. veri elect. ana M^j.
Flor. borrag.
bugloss. ana M^j.
cent. min.
fol. capill. vener.
trichom. ana M^s.
Radic. fenicul.
petrosel. ana ℥^s.
Cortic. Cichor.
Liquirit. ana ℥iij.
Rad. cent. min. ℥ij.

Coq. in suffic. quant. aquæ, co-
centur; dein cum sacch. albo q.
F. Syrupus, cui infundatur in
perla serica seq. puppa, ℞ Spicæ-
G 4 nardi,

nardi, cinam. macis ana ℥ij.

Sequens haustus præmissis digestivo, pluribus profuit: R. Syr. diar. rosar. solut. compos. ana ℥j. elect. de succo rosar. ℥ij. extract. agar. rhabarb. glycyrr. ana ℥j. aq. Cichor. & Cinam. ana ℥ss. Misce.

Electuar. Indum, Diaphoenicum ana ℥ss. cum decocto radic. asparag. rag. petroselin. rusci, utiliter quoque exhibentur.

Tartarus Vitriolatus (docente Croll. in basilic. chym. pag. 118.) omnes obstructions tollit, si misceatur cathartico (exempli gratia panchymagogum vel offeratur in Syrupo rosarum vel violar. solutiv. vel melle rosarum solutivo.

Spir

Spiritus & Oleum Vitrioli,
 alis, Tartari, prout & Sulphu-
 is acidus in tollendis omnium
 miferum obstructionibus ma-
 joris sunt activitatis.

Croci Martis Essentiam, Cro-
 o Martis vulgari modo præpa-
 ato Croll. in basilic. pag. 252.
 ongè præfert in omnibus jeco-
 is & lienis obstructionibus:
 ed fumentes prius medicinis
 tenuantibus alvumq; subdu-
 entibus purgatos esse oportet:
 exhibeturque, eodem autore,
 aq. Intubi, Cichor. Agrimon.

Nec inconveniens est Ele-
 tuarium de Limatura Chaly-
 is in Correcto Noribergen-
 um dispensatorio fol. 30. de-
 scriptum.

G 5 D. Pe-

D. Petraeus in Nosologia
Harmonic. tom. 2. fol. 187. Tin-
cturam Martis ad tollendas o-
mnes Hepatis obstructiones,
binos parandi modos præscri-
bit haud incongruos.

Non parum quoque confe-
rent medicamenta topica, dis-
cutiendi vim habentia, ex ol-
nardin. juniper. anethin. ab-
synth. anis. cumin. parata.

Unguentum tale fit: R. un-
guenti vel Cerat. fantal. ʒj. un-
guenti rofat. comp. Mes. ʒss. ol-
nardin. amygdal. amar. ana ʒ
adde lign. aloës pulv. ʒj. fen-
apij, petrosel. ana ʒss. Ceræ q.
F. unguentum Hepatis regionem
applicandum.

Applicetur & hoc Empl
strum

rum : R Cerot. fantal. in aq.
Cichor. & viol. loti Zij. Empla-
tri de melilot. Zij. F. Empla-
trum.

Vel : R rofar. rub. Zij.

Santal. alb.

rub.

boli armen. ana Zi.

Corall. rub.

spodij ana Zs.

Spec. diatr. fantal.

diarrhod. Abb. ana Zij.

Gallia mosch. Zs.

Ligni aloës Zs.

Camph. gr. X.

Cerati santalin. Zs. Zij.

Aceti rosacei parum,

Excipiantur cum

Laudan. optimi Zij.

ol. rofar.

myrtin. ana Zij.

cera

resina

G 6

pini

pini ana ℥ij.

F. Massa Emplastri

& inspergantur

spec. diarrh. Abb. q. s.

Camph. gr. j.

olei spicæ gutt. ij.

F. Emplastrum Hepaticum.

CAPUT XXVI.

DE HYDROPE.

HYdropi medentur Corti-
ces Sambuci, Ebuli, foli-
danellæ succus, gratiola, bryon-
colocynth. semen hederæ, lau-
reol. chamel. thymel. Rhabarb-
agaric. quæ tamen indifferen-
ter non usurpanda; quod si e-
nim materia in ventriculo con-
tineatur, vel ad eum conflua-
vomitus aquâ calidâ, decoctio
raphan

raphan. cum ol. olivar. vel aliis
provocandus erit : cavendum
tamen ne violentioribus cor-
pus perturbemus aut vires pro-
sternamus.

Ex compositis conferunt,
Elect. hydragog. Indum, pilul.
de rhab. de agaric. de mezer;
vel seq. pulvis : R serapin. ℥ij.
troch. alhand. ℥j. diagryd. gr. v.
salis gemmæ gr. iij. cum syr. ro-
sar. solut. q. s. F. pilul. nō. xv.

Quibus pulveribus uti ma-
gis arrideat, seq. utantur : R sol-
danell. fol. senæ s. stip. ana ʒss.
turbith. ʒij. mechaoc. ʒiij. rha-
pont. ʒijss. asari ʒj. ebul. ℥iiij.
troch. alhand. gr. xvi. elater. ℥ss.
Misce pro ix, vel xi. dosibus.

Vel R radic. mechaoc. ʒss.

G 7 cortic.

cortic. radic. ebul. soldanel. Ire-
os, Rhab. ana ℥ss. turbith, gr. v.
elater. gr. ij. Misce.

Reliquiis educendis & discu-
tiendis inserviunt Diuretica,
qualia inter cætera sunt radic.
ononid. elenij, calaminth. me-
um, absynth. sem. dauci, fefel.
decoct. Cicer. Lixivium ex ci-
neribus vitium, ex cineribus de
extremitat. frondium Juniperi
cum vino albo factum, cui ta-
men aromata & saccharum me-
lioris conciliandi gratiâ impo-
nere licet : Hoc ipso lixivio
non paucos ab Hydrope mirè
liberatos legimus.

Est & pulvis quidam Diure-
ticus, contra quosvis tumores
inflationes corporis, & initium
Hydro

Hydropis sapi⁹ expertus, quem Experimentum cujusdam Comitissæ Isenburgicæ Emilix fuisse ferunt, quo plures pauperes cum primis integræ sanitati restituit, ideò & totum Curationis modum pro ut ab aliis accepimus adscribere libuit :

℞ glandium vetustar. excorticat. radic. petrosel. inveterat. oculor. cancri albiss. ana ℥iij. sacch. thomæi, Cinamom. ana ℥j. omnia tenuissimè pulverisentur & cribrentur. Priusquam Æger totus decumbat, Primum tres bucellas panis sigillatim superfundat vino forti ac valido, mox inspergat eas ℥iiij. benè ponderatis pulveris præscripti, & simul vesperi ante somnum comedat & superdormiat. Secundò, die proximo sequenti, summo mane eundem totidem de pulvere bucellis insperfo

insperso utatur, & jejUNET ad horam
unam atque alteram. Tertiò, eo-
dem die vesperi eâdem quantitate
edat de pane & pulvere in vino irri-
gatis, seque cubitum nihil super-
bibendo vel edendo conferat. Inte-
rim Diæta talis quoque instituatur:
Abstineat Æger à Piscibus, Carni-
bus Porcinis, Oleribus, Caseo, A-
quis frigidis, potu tenui, potu super-
fluo & helluationibus, Balneis. Uta-
tur autem vino optimo tenui hoc
modo parato R̄ umbellar. integr.
flor. sambuc. exsiccat. Nō. iij. spon-
giæ sambuc. arefact. in aëre sicco &
puro Nō. ij. vini albi & fortis ℥ iij.
vel ad usum pueri mediocris ætatis
℥ ij. Stent in infusione per noctem,
indeque bibat Æger ad placitum, &
abstineat à reliquo potu, donec tu-
mor se occultet & recedat. Nota: Si
Æger ab hac cura non evidentem
alterationem senserit & tumoris
amif-

missionem, potest reiterare Cum
 elapsis 14. diebus, & non du-
 lum est quin divino auxilio sit pri-
 nam valetudinem recuperaturus.
 potest etiam utiliter tumori appli-
 cari decoctum vini ex Nasturtio
 quatico, anagallid. aquat. artemis.
 grimon. betonic. corticibus viri-
 libus sambuci & floribus genistæ.

Hæc prout ab aliis accepi-
 nus, ita quoque verbotenus in-
 erere hic libuit.

Croll. in basilic. chym. pag.
 18. ad expurgandos crassos &
 erosos humores ℞. tartari vi-
 riolati cum ꝑ. mellis rosati so-
 utivi miscet, & in vini enulati
 ij. exhibet.

Ibidem fol. 250. specificum
 hydropicum præscribit ex hel-
 eb. nigri & colocynth. extract.
 cum

cum Mercurio præcipitato; cuius loco exhibere quoque libet Extractum radic. Esulæ à Ru-lando in centuriis toties decantatum.

Idem Autor pag. 120. Turpe-
thum minerale in Hydrope re-
medium appropriatum esse di-
cit, habet enim vim expellendi
cui tamen præferendus Mercu-
rius præcipitatus cum aqua o-
vorum præparatus, quem D.
Joan. Keilius in disputatione
sua Inaugurali Marpurgi habita-
candidè & sincerè hoc modo
descripsit:

℞ Mercurij vivi purgati ℥ j. di-
solve in suffic. quantit. aquæ forte
factæ ex vitrioli ℥ iiij. & salis nitr-
℥ ij. post destilla per alembic. e
arena aquam & spiritus sensim
post

postquam aliquantulum spiritus
refinere incipiunt, auge ignem, ut
strum parum candeat, ac spadi-
rum quodammodo appareat, sic
nim in alembic. & ad spondilia
cucurbitæ ex Mercurio flores inu-
entes flavi & subrubei sese elevant.
omnib⁹ refrigeratis exime & fran-
de Cucurbitam, rejectis ad spondi-
a alembici floribus inutilibus, &
venies rubeum pulverem in fun-
a, quem tamdiu aquâ calidâ in pa-
pſide terrea lava, donec nihil a-
redinis supererit. Deinde eidem
pulveri exsiccatō affunde oleum sa-
tartari ad eminentiam duorum
gitorum, abſtrahe iterum, ter de-
illando in arena phlegma; ſed ter-
â vice auge ignem, etiam fundo
cucurbitæ paululum ab igne rube-
ente, atq; hoc modo aſcendit Mer-
curij quædam portio cruda ſeu viva
quæ omninò ſeparanda. Relictam

iii.

in fundo materiam contunde, & aquâ dulci calidâ toties elue, donec nulla falsedo, nullæque sordes amplius residuæ fuerint, solo nemp pulvere rubeo relicto, quem exsiccatum & in Cucurbitam mundam positum imbibe cum aqua ovorum (quæ modò sequitur) ac septies eandem ab eodem ex arena per alembic. abstrahe. Relictum in fundo aquâ calidâ aliquoties lava, affusumq; Spiritum vini rectificatum septies inde destilla cohobis tot repetitis. Tandem exempto pulvere alcohol vini affundè ut benè humectetur, quod admoto igne accendatur & tamdiu spatulâ ferreâ move, donec nec ardendo consumtum sit. Exhibetur autem hic præcipitatus compositus modè in Diagrydio hoc modo præparato: R. Diagryd. sive Scammoneæ q. pl. tere in pulverem tenuissimum pistillo tamen prius oleo amygdali dulci.

ilic. illito, adde postea pauxillum
 ei vitrioli vel sulphuris per cam-
 nam facti, & guttas iij. vel iiij. olei
 iij. pro quantitate nempe ipsius
 agrydij, tere fortiter, & evadet
 materia lenta instar picis, cujus gr.
 vel iiij. cum Mercurij modo præ-
 parat. granis iij. vel v. mista, in
 forma pilulari exhibeantur. Opor-
 tæ autem ut ex instituto morbi pri-
 o exhibeatur hoc Turbith, postea
 Diuretica adjiciantur, hoc e-
 m in hydrope, semper facilitan-
 tem est, ut prius per alvum tertio
 quartò deiciatur, Aqua exhi-
 endo catharticum diebus contra-
 is vel intermediis, quam per uri-
 am; secus enim omne serum ad
 nes & ureteres devolveretur, ubi
 postea propter aggravationem sæpè
 rtinacissima symptomata subori-
 solent.

Aqua Ovorum qua corrigi-
 tur

tur Mercurius præcipitatus talis est:

℞ album. ovor. q. p. adde tantundem putaminum ovorum calcinatorum, & destilla ex arena per retortam, igne ad extremum vehementiori, prodit cum oleo foetido etiam aqua, quam separatam destilla sexies vel septies, donec clara & à sensibili foetore libera evadat. Hanc aquam utere ad superiorem præcipitatum.

Martis quoq; præparatio Hydropi conveniens hæc est:

Dissolve Limaturæ Martis ℥j. aquæ fortis ℥viij. paulatim & successivè affundendo: digere per noctem; dein aquam fortem per alembicum; ex arena abstrahe, habebis ℥j. croci rubicundissimi, super quem in igne leniter prius exsiccato funde spiritum vini vulgarem, apposito alembico cæco digere per arcem.

rena, & spiritus vini rubescet,
nem à facibus decantatum destil-
in balneo ad oleitatem. Est per-
tile in hydropo exsiccando & vi-
eribus corroborandis; præmissis
nim universalibus ex medendi
methodo si postea ejus guttæ 9. vel
10. hydropico manè & vesperi in
mplici granorum Juniperi deco-
to propinentur, facile morbum ex-
ellit.

CAPUT XXVII.

DE TUMORE

SPLENIS.

DUritiem & Tumorem
Splenis emolliunt & re-
solvunt Cappares, scolo-
end. Ceterach. cortic. fraxin.
amarisc. ebul. fumar. lupul.
scord.

scord. asparag. petrosel. fænicul
 apium, aristoloch. polytrich.
 cuscute. chamæpyth. rad. bryon
 & plæraq; ferè Hepatica. Iter
 chalybs in aqua & vino sæpius
 extincta, Inprimis gummi am
 moniacum in aceto scyllitico
 solutum.

Nodulus hic percongruus est

R. Fol. Senæ s. stip. ℥i.

Absynth. Mj.

Ceterach. Mf.

Myrobalan. omnium ana ℥i.

Cortic. tamarisc.

cappar. ana ℥i.

Radic. polyp. ℥v.

turpeth.

agaric. ana ℥ij.

garioph. ℥i.

Spec. Diacinam. ℥i.

Misce: Incidantur pro Nodulo,
 quibus vini mensuris imponende

Vel R Cortic. exter. cichor.
 anglos. glycyrrh. rasæ ana ʒiij.
 cortic. cappar. sum. tamarisc.
 ana ʒij. uvar. passul. enucl. ʒis.
 amarinth. enucl. ʒv. prun. Da-
 mascen. Nō. viii. ficuum Nō. vj.
 verb. meliss. rorismar. major.
 scolopend. ana Mj. cent. min.
 corrag. card. benedict. organ.
 alament. ana p. ij. fol. senæ si-
 ne stip. ʒis. agar. troch. ʒij. epi-
 hym. ʒi. azari ʒj. garioph. ga-
 ang. zing. ana ʒis. sem. citri ʒs.
 nisi ʒiij. Ex hisce sim F. De-
 octum.

Item R absynth. card. bened.
 eterach. scolopend. ana Mj.
 fol. Senæ ʒvj. polyp. ʒj. sem. car-
 ham. ʒs. rhab. ʒj. F. Infusio ad
 mensuras duas vini optimi, de
 H quo

quo bibat quotidie haustum unum in prima mensa.

Croll. in basilic. pag. 118. in splenis duritie Tartarum Vitriolatum in aq. approp. exhibet & pag. 157. in splenis doloribus antimonium diaphoret. commendat: Item pag. 254. Essentiam Croci Martis, præmissa tamen attenuantibus & alvum subducentibus in obstructionibus deploratis, cum aqua asplen. adianth. tamarisc. laudat.

Forinsecus quoque adhibenda fomentationes, unguenta & Emplastra, ex decoct. flor. genist. radic. cappar. fol. scolopendr. & aliis supra enarratis. E. G. & scolopend. vulg. calaminth. agrimon. chamom. an

M

j. tamarisc. absynth. aneth.
 ana Mss. radic. bryon. cortic. ra-
 ic. cappar. ana ℥iij. fl. sambuc.
 enist. cent. min. ana p. ij. stæch.
 itrin. p. j. Ex quibus mixtis F.
 omentum.

Unguentum tale sit : R̄ ol.
 ardin. de cappar. anethin. cha-
 nomel. bryon. ana ℥iij. sem.
 gnicasti, scolopend. rutæ, ge-
 nist. ana ℥ss. cortic. tamarisc. cap-
 par. ana ℥ss. ammeos gr. vij. am-
 moniac. in aceto dissolut. ℥j.
 um pauca Cera F. unguentum.

Emplastrum Spleneticum
 hoc modo paretur :

R̄ ammoniac. pulveris. ℥iss.
 bdellij mollis ℥iss.
 empl. diachylon. comp. ℥i.
 de melilot. ℥iss.
 Cortic. radic. cappar.

H 2

filic.

flic. major.

cyclam. ana ℥i.

Sem. agni casti ℥ss.

ruthæ ℥j.

pulverisanda pulverisentur, &
cum resina & oleo capparor: &
Cera q. s. F. Cerotum tenax, cu
jus portio extendatur super alu
tam rubeam, & obducatur syn
done rub. s. a. cui insperg. ol
cumin. fænicul. ana gutt. vj.

CAPUT XXVIII

DE ICTERO FLAVO

ET NIGRO.

Icteritiæ specifica remedi
sunt Crocus, Rhabarb. Che
lidon. cutis interior flava c
xyacanth. sambuc. lapis flavu
i

felle bovis repertus, pellicula
ava de ventriculis & pedibus
allinarum & anserum &c. flor.
herb. perforat. anchusæ aru-
nsis radix colore rubro & sa-
ore amaro.

Seq. Bolus plurimum utilis:

Rx Elect. de succ. rosar. ℥vj.

pulv. Rhab. el. ℥ij

Lumbr. terrest. ℥s.

Croci gr. v.

Diagrid. gr. iij.

Cum sacch. q. s. F. Bolus.

Vel si pulvis placeat:

Rx Rhab. el. ℥iiij.

Sem. aquileg. ℥ij.

Lumbric. terrest. exsicc. ℥is.

Cichor.

fenic.

chelidon. ana ℥i.

santal. rub. ℥s.

H 3

Misce

*Misce. Dosis ℥ss. alternis diebus
in ovo elixo, vel pisorum iusculo.*

Commendabiles quoq; sunt
seqq. Morfelli, præsertim in
Ictero ad nigrum declinante
Rz Card. bened. scord. agaret
ana ʒss. veron. cent. min. ʒj. ra
dic. curcum. ʒss. Rhabarb. ʒj
cichor. sem. portul. ana ʒss
garioph. Zing. ana ʒss. omnia
pulverisentur, & cum sacch. ℥v
in aq. veronicæ dissoluti F. Mor
felli.

Quercetan. in pharm. dog
rest. fol. m. 273. ut & alij plures
Tragæam ex anserculorum, gal
linarum, vel pullorum gallina
ceorum excrementis veno tem
pore collectis, ad ℥ss. cum vino
exhibent.

Crol

Croll. in basilic. pag. 193. o-
mum Succini in aqua Endiv.
Lichor. Chelidon. Cuscut.
ragrar. commendat.

Et pag. 127. Turpeto minerali
in Ictero nil præstantius esse di-
cit, cui tamen, quod experti lo-
quimur, hîc multum prævalet
præcipitatus faciliiori negotio
ita paratus :

Solve Mercurij vulgari modo per
al commune & vitriolum sublima-
i q. v. in aqua communi calida ; so-
lutioni guttatim affunde olei salis
tartari, quantum ad præcipitatio-
nem requiri videbitur, & præcipi-
tabitur pulvis rubens ad fundum,
quem remoto phlegmate aliquo-
ties aquâ communi edulcora, do-
nec nempe omnis salsedo probè ad-
empta fuerit, post pulverem ex-

H 4 ficca,

sicca, cujus dosis à gr. iij. ad vj. in
mithridat. extract. exhibeatur.

CAPUT XXIX.

DE RENUM ET VESICÆ CALCULO.

SExcenta sunt quæ Calculum non solum cum urina educunt, sed insuper concretum dissolvunt, confringunt & impellunt, Diuretica & Lithontriptica dicta, qualia sunt Radic. quinque aperitiv. semfrig. major. Eryng. saxifrag. Lithosperm. ononid. alkakeng Linar. clinopod. glandes, nucleperficor. terebinth. Corall. Succin. &c. Sanguis hircinus, passer Troglotydes, cujus miram

ac

pellendum Calculum efficaciam veteres commendant; ut videre est apud Paul. Æginet. lib. 3. cap. 45. & Avicen. fen. 18. lib. 3. tr. 2. cap. 19. Item, Oculi cancr. os sepiæ, lapilli in tauris aliisque animalibus reperti; Nitrum aliaq; salia, Lapis Spongiosus, Lyncurius, Judaicus &c. Nec prætereundæ usuales in Officinis compositiones, ut Cineres diuret. Pulveres contra Calculum, Dialac. major Mes. Electuar. Diaprasion, Iustinum, Lithontribon Nicol. & Fernelij, multæque aliæ à Practicis commendatæ formulæ. Quibus tamen non nisi laxatis prius & dilatatis meatibus urinariis iusculis pinguibus, decocto pru-

H 5

nor.

nor. malv. melilor. buglofs. borrag. additâ Cassiæ pulpâ ; itemque cremor. hord. ol. olivar. amygd. dulc. recentiss. & similibus, felici cum successu uti licebit ; Extrinsecus quoque in eundem finem Fomentis, Infusionibus, Inunctionibus & Cataplasmata ex alth. malv. melilor. foenugræc. ol. violar. rosar. terebenth. &c. paratis.

Civi cuidam integerrime non ita pridem sequentem emulsionem felicissime exhibuimus ; R^x sem. 4. frigid. major. excortic. anisi petrosel. ana ℥ij. in aq. fragor. petrosel. cichor. ana ℥iss. F. s. a. Emulsio, cujus R^x ℥iijs. in quibus dissolve flor. Cassiæ cū decoct. Senæ extract.

3vj.

ij. benedict. laxat. ʒi. de succ.
 far. ʒi. aq. cinam. ʒj. Misce.
 Post hunc pulverem dedimus
 Spec. Lithonb. ʒij. sem. ge-
 nist. Zingib. ana ʒj. Boracis ʒi.
 etur pro 4. dosibus.

Vel R̄ Sem. genist. ʒj. spec.
 lithonb. ʒij. Zingib. alb. radic.
 etrosel. ana ʒj. borac. ʒi. Misce
 pro tribus dosibus.

Illustrissima Persona hoc de-
 stillato Diuretico feliciter uti-
 tur:

R̄ Nucl. Persicor.
 cerasor.
 prunor. sylvest.
 amygd. amar. ana ʒi.
 dulcium ʒi.

Sem. Anisi
 fenicul. ana ʒi.
 milij solis

H 6

saxi-

saxifrag. vel radicum

ejus ana ℥ss.

cynosbot.

radic. ononid.

Liquirit. ana ℥ss. ℥ij.

petrosel. sicci ℥ijss.

malvæ

bismalv. ana ℥ss.

asparag. ℥ij.

bacc. juniper. ℥ij.

rusci

heliacacab. ana ℥ss.

Limati ligni nephritici ℥iss.

macerentur in vini

generosi Mens. iij.

F. Destillatio.

Tartarus Vitriolatus, docer
te Crollio pag. 117. in aq. pe
troselin. vel parietar. vel vin
albo exhibitus, feliciter quoc
Calculus expellit, si modo usu
ejus continuetur.

Guttr

Guttula una atque altera olei
 vaccini albi (teste eodem pag.
 92.) aquæ petroselini immista
 & assumta, Calculos & alios
 meatuum urinalium superflui-
 rates pellit.

Conradus Kunrath in Me-
 dulla destillator. Oleum Ludi
 (h. e. Calculi ex humano cor-
 pore exfecti) ex Paracelso com-
 mendat.

Sunt qui Oculos Cancrorum
 ad Renum & Vesicæ Calculos
 resolvendos & expellendos, in
 liquorem hoc modo redigant:

℞ Oculor. cancri tenuissimi pul-
 verisat. ℥v. olei salis tartari ℥vj. (a-
 lij tantum aceti affundunt quan-
 tum ad solutionem opus esse vide-
 tur) misce in balneo digere per 14.
 aut plures dies, postea in matratio

H 7

igne

igne lento in arena coagula spatia
20. dierum, coagulatos in pulverem
tere, & cum spiritu vini ut moris est
extrahe : Hunc spiritum in balneo
ab extractio evoca, donec maneat
oleum spadicei coloris, cujus guttae
3. vel 4. in aqua ononid. vel petro-
selin. singulis diebus ad aliquot
tempus exhibitæ, Calculos resol-
vunt & expellunt, omnemque tam
Renum quam Vesicæ mucilaginem
insensibiliter educunt.

Spiritus & Oleum Terebin-
thinæ intus & extra usurpata
convenientissima sunt, calcu-
lum enim nunquam concre-
re permittunt, quod idem de
Vitrioli spiritu & oleo asserere
est.

Oleum Terebinthinæ si in scu-
tella vitrea, aperto igne evaporave-
rit, in colophoniam instar Rubini
transpa-

transparentem reducetur; quæ pul-
 verisata & cum spiritu vini extra-
 ctum, remoto dein per distillationem
 evaporationem menstruo, re-
 quit Balsamum doloribus Ne-
 phriticis perutilem, cum pluma
 eodem renum regionem
 ungendo. Vel, si mavis, Spiritum
 Oleum Terebinth. in vitro mixta
 ingere aliquot septimanis donec
 niantur: hæc marmori frigido su-
 erfusa, in colophoniam translu-
 centem abeunt, quam dicto modo
 am Spiritu Vini extrahe & utere.

Famosa quoque ob stupen-
 dam tam sumptione quàm gesta-
 tione, & externo corporis con-
 tactu potentissimè pellendi Cal-
 culos, eorumq; dolores sistendi
 vim, sunt nephritica vocata li-
 gna & lapides; de quibus vide
 Nicol. Manard. in histor. simpl.
 medi-

medicam. itemque Anshelm
Boët. de lapid. & gemm. lib. 2
cap. 20.

CAPUT XXX.
DE SYMPTOMATI
BUS MITIONIS.

AD urinæ Incontinentiam
R^x Vesicæ Capræ aut ovi
ustæ seu calcinatæ, cala
menth. sem. myrt. glandium
ana q. p. F. pulvis, cujus exhi
beantur ituro cubitum ℥ij. ve
3j. cum vino odorifero.

Vel: R^x Pellicul. inter. ventriculor.
gallinar. præparat. ℥vi.
radic. torment. ℥iij.
galang.
nuc. cupress.
boli armen. ana ℥i.

myrr

myrrh. ℥iſ.
 gum. arab.
 maſtich. ana ℥i.
 gland. ſiccar. cum capul.
 roſar. rub. cum ſemin.
 ana ℥i.
 calaminth. ℥ſ.
 myrtill. Ital. ℥iſ.
 Sem plantag.
 portulac.
 acetof.
 lactuc.
 coriand. præparat. ana ℥iſ.
 ſacch. albiſ. ℥ij.
 Pulverifentur ſubtiliſſime & ſ. a.
 F. Tragæa.

Perutilis eſt hic pulvis Muli-
 erculis urine Incontinentiâ poſt
 partum correptis.

Iſchuriæ confert hic pulvis:
 R. oculor. cancri, ſuccin. man-
 dibul. lucij, nucl. perſicor. ana
 q. p.

q. p. misceantur. Dosis p. j. cum
vino generoso.

Vesicæ Halecum (quas nostri
animas vocant) in fornace ex-
siccatae, & cum vino exhibitae
idem præstant. Vide Gesner. d.
Haringo fol. 487.

Fomentetur quoque Æge
subtus è scoriis ferri candenti-
bus vino aut aquâ petroselin-
perfusis : post fomentationem
Perinæo Cataplasma ex allio &
cæpis coctis cum adipe anserino
applicetur.

Lapis Prunellæ, Spiritus &
oleum Vitrioli, terebinth. suc-
cini rectè etiam propinantur.

Stranguriam (perpurgato pri-
us corpore tam in hoc quàm in
aliis meatuum urinalium vitiis
hoc

oc pulvere tolles: R Sem. me-
n. 3ij. liquirit. rosæ 3j. gland.
alver. oculor. cancri, ana 3j.
cch. q. s. misceantur F. pulvis
subtilis.

CAPUT XXXI.

DE GONORRHOEA.

Exhibeatur sæpius Tere-
binth. probè lota, cum ra-
dic. Iridis in vitello ovi vel a-
ter.

Secretum Bellocati hoc fuit:
R Sem. agni casti, mumix, suc-
cin. menth. ana 3j. Misce F. pul-
vis: detur 3j. in vitello ovi per
quinque dies, vel cum aqua
Plantaginis.

Vel: R menth. 3iij. sem. agni
cast.

cast. radic. ireos ana ʒij. fen
rutæ ʒj. sem lactuc. ʒijss. sacch
candi, ad pondus omnium. Mi
sce F. Tragæa, de qua capiat $\frac{1}{2}$
cochl. duabus horis ante cibum
cum vino albo.

Multum utile & hoc Electu
arium. l̄ conserv. rosar. anti
quiss. ʒij. diatrag. frigid. ʒiij
sem. cyton. excort. malvæ, la
ctucæ, portular. ruth. alth. an
ʒs. papav. albi, ʒs. corall. rub. ʒi
terræ sigillat. Siles. agni casti
nuc. mosch. croci Martis ana ʒ
cum syrup. myrtin. F. Electuan
de quo mane & vesperi ad Ju
glandis magnitudinem suma
tur.

Gilbertus Anglicus inquit, quo
semen acetosæ à puero veneret
non

ndum experto collectum ad Go-
rrhoeam præstantissimum sit re-
dium.

Turpethum minerale Crol-
pro purgante, & Essentia
roci Martis Ejusdem pro a-
ingente commodè adhiben-
r.

Præcipitatus hic viridis Go-
rrhoea specificum & appro-
riatum esse dicitur:

In aqua forti communi solve mer-
curij vivi purgati ℥iij. in eadem sol-
e veneris subtilissimè limatæ ℥ss. ac
conjunge solutiones; dein ex arena
quam fortem abstrahere, urgendo
ignem in fine paulò vehementius,
ut maxima pars spirituum inde tol-
latur: relictum in fundo exsicca, &
cum aceto destillato tere, inque bal-
neo per 6. vel plures dies digere;
ultimò ebulliant, ut potissima pars
Mer-

Mercurij in aceto solvatur: acetum Mercurio imprægnatum ex leni balneo lentè destilla, & præcipitatum in fundo restabit, non edulcorandum & eluendum, sed rectè exsiccandum: Dosis à gr. 4. ad 8. in conserv. Rosar. manè: Et licet Gonorrhoea cessare visa fuerit, redit tamen aliter exhibito hoc specifico: Ideoq; doses convenientes tamdiu singulis diebus iterandæ, donec omnis fluxus fuerit sublatus; movet enim simul hic præcipitatus Gonorrhoeam & eandem tollit.

Ab extra circa Renum regionem Laminæ plumbeæ multis locis perforatæ lumbis applicentur; Et seq. Cerotum testiculis circumpositum de die nocte q; gestetur:

Rx boli armen. communis
mastich.

terr

terre sigillat. ana ℥i.

Corall. rub. præparat. ℥iſ.

Croci Martis ℥i.

ammoniac. aceto dissolut. ℥ſ.

olei myrthin. ℥i.

Cum Cera & Terebinthina

F. Cerotum.

CAPUT XXXII.

DE LUE VENEREA.

DEcocta sudorifera ex Li-
gno Guajaco, & cortic.
sarsæ parill. chinæ, & Sas-
fras qua ratione huic morbo
convenientia parentur & exhi-
beantur, ubivis apud Practicos
invenire est, ideoq; de iis in præ-
sentia aliquid dicere supersede-
mus: Quod si enim altiùs hic
morbus radices egerit, duro
nodo

nodo durus quærendus erit cuneus, sudores proliciendi singulis diebus vel lecto stragulis injectis, vel sudatorio ad id apto, quale egregie constructum Parisiis apud D. Genandium virum celeberrimum, nos quidem vidimus, alios verò ibidem magno suo merito recubante ejusq; nectar & ambrosiam degustantes observavimus.

Gargarismus conveniens :
 rofar. rub. plantag. verben. ar.
 M. ij. adianth. veri. M. j. corti.
 mediar. sambuc. ℥iij. radic. consol.
 solid. major. ℥j. Iridis ℥j. lig.
 sancti ℥j. rubi cum moris M. i.
 hord. integ. ℥is. cortic. grana.
 ℥s. Decoq. omnia in lb iij. aqua
 usq; ad tertias : Colaturæ addo

Di

Diamor. ʒj. Syr. granat. ʒij.
Misceantur.

Confert & Lapid. medica-
mentos, ʒj. (de quo Croll. in
basilic. pag. 270.) in cerevis.
mens. j. solutâ, os sæpius collu-
ere, & pro Gargarismo uti.

Mercurius verus & unicus
huius horrendæ Luis $\rho\iota\zeta\omicron\rho\mu$
dici meretur, ideòq; Croll. pag.
126. Turpethum minerale, &
pag. 129. Arcanum Corallinum,
& fol. 131. flores butyri antimo-
nij, extollit; quibus Sublima-
tum dulcem seu Aquilam cæ-
lestem ut vocant, meritò adji-
cimus.

Mercurium ex Venere para-
re docet Joan. Beg. in Tyroc.
chymic. lib. 3. cap. 14. cujus dosis
I. gran.

gran. j. in aqua theriacali vel theriaca sola, qui quidem Mercurius ab initio vomitus movet, sed sæpius exhibitus tandem per sudores solummodo morbi mineram expellit.

His annumerare est Mercurium illum præcipitatum cum aqua ovorum præparatum, cuius supra cap. 26. de Hydrope ex D. Joan. Keilij disputatione Inaugulari perfectam descriptionem adjecimus.

Exhibentur etiam Mercuriata cum Spiritu Tartari, idq; felici cum successu, expellunt enim è centro Luem venereum: postea ex Crollij sententia pag. 160. crustæ oleo Guajacino inundatæ decidunt.

CAPUT

Calam. aromat.

rub. tinctor.

sem. citri ana ʒss.

*Pulverisatis omnibus subtiliss. cum Syr.
de Artimis. F. massa, cujus alternis
diebus ʒi. exhibeatur.*

Paracelsus lib. 7. Archidox.

Specificum ex Splene Bovis ca-
strati Extractum, juvenibus fe-
nioribusq; percongruum, præ-
scribit; quod plenius Croll. in
basilic. chym. pag. 224. parare
docet. Sunt qui ex Hepate bo-
vis castrati siccato idem, imò
præstantius Extractum confici
posse asserunt, ejusq; ʒss. ad ʒi.
in appropriato exhibent.

Quercetan. in pharmacop.
dogmatic. restitur. cap. 8. fol.
118. idem Extractum paulò ali-
ter parat, addendo Cinam.

Garioph. & Crocum, cumque vino generoso coquendo : huius ℥iij. per 4. vel 5. dies, donec menses prorumpere incipiant, exhibet.

Chalybis quoque usus mirè expertus est, in Mensibus non solum sistendis, sed & mirè provocandis : de cuius variis ad hoc negotium præparationibus vide Roderic. à Cast. loc. cit. cap. 5. Quibus meritò hanc quoque adnumerabimus :

℞ Limaturæ Chalybis subtilissimè limatæ, aceti vini optimi ana ℔ j. coque in sartagine ferrea lento igne semper agitando spatulâ ferreâ donec acetum consumtum fuerit, postea subtilissimè tere ; adde pulv. gariophyll. ℥j. & superfunde in Cucurbita vitrea vini Malvatici genui-

Aliæ Conserv. Borrág. ʒj. in
 vino albo sæpius exhibent, teste
 Hollerio lib. j. de morb. intern.
 cap. 58. quam tamen potissimum
 in Mensium retentionibus ab
 utrâ bile originem ducentibus,
 exhibendam rectè censet Ro-
 dericus à Castro lib. j. de morb.
 mul. cap. 4.

Decoctum hoc crebrâ expe-
 rientia comprobatum: & Herb.
 puleg. matricar. nepeth. capill.
 vener. ana M. j. radic. apij, fæ-
 nicul. asparag. ana ʒj. coq. in
 suff. q. aquæ ad lb ij. colati ʒiiij.
 adde Syr. de capill. veneris, de
 artemis. ana ʒil. quod calidum
 ebibat foemina bis de die, manè
 jejuno adhuc ventriculo, &
 vesperi ante ingressum lecti:

I 3

hocq;

hocq; per aliquot dies continetur.

Pulvis si magis arrideat, talis esto:

℞ Spec. diagalang. ℥iſ.

Myrrha ℥iſ.

Cinam. ℥i.

garioph. ℥i.

Calam. aromat. ℥iſ.

Sacch. albiſ. ℥iſ.

℞ pulvis subtiliſſimus, cujus doſis ℥i.
cum vino albo in quo Serpillum ebull. exhibenda.

Pilulæ etiam ſeqq. Menſtrua provocant, ventriculumq; corroborando purgant:

℞ Opoponac. ℥i.

myrrh.

galang. ana ℥ſ. gr. XV.

Spec. hier. ſimpl. ℥iſ.

mastiſch. ℥ſ.

Cinam. elect. ℥ſ. gr. XV.

Calam.

CAPUT XXXIII.

DE MENSURORUM SUPPRESSIONE.

Menses suppressos propriè
cient & movent, quæ ob-
structiones in utero ape-
riunt & abstergunt, sanguinem-
que ad eundem deducunt; qua-
lia sunt validiùs aperientia &
abstergentia, substantiæq; non-
nihil crassioris, ne citò vires eo-
rum resolvantur, longiùsque pe-
netrent: ideòque efficacissima
erunt, quæ amaritudinem quan-
dam acrimoniæ admixtam ob-
tinent, ut Sabina, Arthemisia,
absynth. meliss. manub. dictam.
puleg. aristolog. angelic. cala-
minth.

minth. chamædr. chamæpyth.
ruta, majoran. rosmarin. Radic.
rub. tinctor. irid. petrosel. vale-
rian. bacc. juniper. lauri; myr-
rha, castor.

Εὐπρόχηςον muliercularum est:
baccas lauri massâ panis cir-
cumductas, & in clibano ad
consuetum tempus excoctas &
exsiccatas, in subtilissimum pul-
verem redigunt: Hujus pulve-
ris, prout & radic. pimpinel.
exsiccatar. itemq; cardamom-
ana ℥iſ. probè miscent; post ad-
dunt galang. zedoar. cortic. au-
rantior. ana ℥j. & per quidenam
appropinquante mensium tem-
pore, mane & vesperi sub lecti
introitu, cum calida cerevisia
℥ſ. felici cum successu exhibent.

Alia

enuini ℥ iij. vas obturatum pone
 d solem vel retrò fornacem, singu-
 s diebus bis terve diligenter agi-
 ando per 14. dies; postea relinque
 liquandiu donec fæces subsideant.
 hujus Malvatici exhibe Mensium
 defectu vel fluxu inordinato labo-
 rantibus ℥ s. usque ad ℥ ij. juvenibus
 quidem quinque diebus ante novi-
 unium vel primam quadram: seni-
 oribus ante plenilunium vel poste-
 riorem quadram, & procede tam-
 diu donec Menses sese ostenderint.
 Confer Cl. D. Petræi Nosolog. Har-
 monic. tom. 2. fol. 187. ubi hanc fe-
 rè eandem descriptionem, cum alia
 composita earundem virtutum in-
 venies.

CAPUT XXXIV.

DE MENSTRUO- RUM PROFLUVIO.

I 5 Adstrin-

A Dstringentia frigida Men-
ses sistunt, qualia sunt,
Bursa Pastoris, pilosella, rosa
rubr. tormentill. nymph. solan.
sempervivum, plantago, Item,
Corall. terra lemn. sumach. ba-
laust. spod. cornu cerv. ustū &c.
Et composita troch. de terra
figillat. de carab. Syr. myrtin.
de granat. de myrtill.

Pulvis hic utilissimus est, et-
iam Prægnantibus:

℞ *Succin.*

Sang. dracon.

Lapid. hematit.

Corall. rub.

Sem. portulac. ana ℥i.

balaustior. ℥ij.

boli armen. preparati. ℥ij.

Mistis omnibus F. pulvis: cu-
jus detur ℥j. ad ℥ij. cum ℥iij. Aq
Plan

Plantaginis. Ad summum etiam
ertia vice sumtus liberat.

Alius: R^x Spec. diamargar. frig.

latificant. Galen.

Diagem. ana. ℥i.

Cinam. elect. ℥ij.

Trochis. de Carab.

de sigill. lemn. ana ℥ij.

Cornu cerv. usti

Corall. rub. ana ℥i.

troch. è Rhab. ℥i.

Radic. Symphit.

Tormentill. ana ℥is.

Sacch. albiß. ℥ss.

Misceantur omnia, & s. a. F.

Tragæa, à ℥ss. ad ℥j. cum vino
alternis diebus exhibenda.

Utile & hoc Electuar. R^x Con-
serv. Rosar. antiquiss. ℥ij. Co-
rall. rub. contus. ℥ss. ebor. usti,
boli armen. ana ℥ij. lapid. hæ-
matit. ℥ij. M. de quo singulis au-

roris capiatur quantitas avel-
lanæ.

Nonnulli de sorditie parum
soliciti, succi stercoris asinini
vel suilli, syr. myrtill. ana ℥ss. cum
aq. plantag. ℥j. certo experi-
mento exhibent.

Exhibeatur & sæpius Sal seu
Magisterium Corallorum, cum
aqua Plantag. seu Bursæ pasto-
ris, adjectis sæpius aliquot gut-
tulis spiritus vitrioli. Cibus hoc
sale condiatur: ℞ Salis Corall.
℥j. sem. lactuc. plantag. ana ℥ss.
piperis longi, nucis mosch. ana
℥j. M. pro pulvere. In potu ma-
cerentur Radic. Consolid. ma-
jor. valerian. beton. item usnea
pruni sylvestris, adjectis quoque
aromatibus.

Utili-

Utiliter etiam exhibetur Fer-
rum potabile seu Essentia Mar-
is, Item Crocus ejusdem, nec
non præparationes Chalybis,
de quibus capite præcedente.

Pro Topico : Spongia mari-
na in aceto forti bullita, & su-
per pubem mulieris posita,
Menstrua sistit : quod idem e-
gregiè quoq; præstat Balneum
aluminis ; sed plerunque steri-
les & ad conceptionem ineptas
reddit Mulieres.

CAPUT XXXV.

DE SUFFOCATI- ONE MATRICIS.

Confer ea quorum cap. 33.
facta fuit mentio; sæpissimè
I 7 enim

enim hic affectus ex Menstruis
retentis, præsertim in juven-
culis oritur, ideoq; primò cienda
sunt: Sæpius tamen symptoma-
tum vehementia prius inhiben-
da ligaturis dolorificis frictioni-
busq; convenientibus non so-
lum infra sed & supra genua,
præsertim in interiori parte:
postea supra umbilicum præ-
cordia fasciis liganda; pili digi-
torum pedum aut etiam par-
tium pudendarum evellendi:
Naribus fætida, ut fumus plu-
marum perdicum accensarum,
corij, pilorum hominis, panni,
lanæ, adhibenda; vel etiam gal-
ban. sagapen. castor. bitumen
odoretur: utero verò odorata,
ut cassia lign. myrrh. styrax. ca-
lamint.

mint. garyoph. costus, diambr.
 mosch. troch. de gall. &
 lipt. moschat. vel etiam osu-
 eri cum oleo lasmino, de Naph-
 ta, de Spica, aut id genus alio, in
 quo gran. j. aut 2, zibethi vel
 moschi dissoluta sint, inunga-
 tur; aut gossypium eâdem mi-
 xturâ delibutum pudoris sinui
 indatur.

Alb. Bottin. lib. de morb.
 mul. cap. 46. inquit, quod fu-
 mus ex verrucis equorum tibiis
 nascentibus, naribus admo-
 tus, quasi momento Mulieres
 suffocatas reducat: quem tamen
 rectius aliis ad genitalia fieri
 jubent.

Paracelsus lib. de morb. a-
 ment. tr. 2, cap. 4. fol. m. 503.
 pulve-

pulverem compositum talem
præscribit: & verrucar. equor.
genuum ʒi. asæ fatid. ʒj. conu-
um ungular. capræ ʒij. Misce,
pulveriscentur. Hujus ʒj. prunis
impositus per tritorium bom-
byce circumvolutum super se-
dem clausam manè & vesperi,
vel instante paroxysmo reci-
piatur.

Interius quoq; interim (do-
cente Croll. in basil. chym. pag.
224.) datur Spiritus Vitrioli cum
Sale Corallorum in aqua Melis-
sæ & Artemisæ; sed enim Co-
rallorum in vehementissima
suffocatione, ubi omnia irrita
sunt, in aq. artemis. puleg. me-
liss. exhibitum juvare asserit
pag. 166.

Idem

utulæ sæpius sine scarificatione
figendæ; de quibus omnibus
vide plura apud Alb. Bottin. de
mul. morb. cap. 69. fol. 382. &
Jac. Sylv. comment. de
menf. mul. fol. 330. Æt. tetr. 4.
term. 4. cap. 76.

Quod si uterus prolapsus pu-
redine corripiatur, quod cor-
ruptum putridumq; est resecan-
dum, idq; citra periculi formi-
dinem, cum etiam universo ute-
ro ablato nonnullæ Mulieres
plures annos supervixerint, pro-
ut testantur Avenzoar lib. 2. tr.
5. cap. 4. Æginet. lib. 3. cap. 72.
Ruffetus sect. 4. de part. cæsar.
cap. 5. fol. 538. Anton. Beniven.
lib. de abdit. morb. causis cap.
11. fol. 155. & alij.

Quin

Quin quod magis fortè miseris , Nobilissimæ cujusdam Matronæ, Matricis ulcere maligno laborantis, alterum testiculum è Genitalibus propendentem , inq; gangrænam abeuntem , Experientissimi cujusdam Medici jussu Chirurgi manu resectum novimus , Nobilissa adhuc superstitite.

CAPUT XXXVII. DE HERNIA.

Juvant Perfoliata , Symph
Sanicul. Solidag. farracen
plantag. herniar. & id genus
plurima adstringentia exsiccantia
& consolidantia, quorum tamen
virtus exigua est, nisi debite
liga

licatum novimus: & terebinth.
 f. sævi hircin. ℥j. butyri Maja-
 s insulsi ℥is. misceantur probè
 & lentum ignem.

Alij sic præscribunt:

& butyri lactis capræ recent. ℥vi.

Sevi Cervin.

Terebinth. ana ℥s.

Gummi ammoniac.

Aloës Epatic. ana ℥ij.

Misceantur & F. unguentum.

CAPUT XXXVI.

DE UTERI PROCI- DENTIA.

ADfectûs hujus rarioris Cu-
 ratio operatione Chirur-
 gica potissimùm, & artificiosa
 uteri repositione & retentione
 perficitur, Ægram nimirum su-
 per

per dorsum resupinam coxis altioribus dilatisq; & reflexis poplitibus collocando : hinc uterum prolapsum oleo tepido aut butyro insulso, vel etiam decocto Malvæ, chamemol. bacc. lauri fomentatum, asperso post pulvere astringente ex acacia, hypocist. pulv. ofs. dactylor. combustor. aut mumiâ vel galli subtilissime pulverisatis, in proprium locum reponendo : intrudendo insuper Lanam in se convolutam, formâ & crassitudine muliebris sinui respondentem, linteoloq; exceptam, ac vi no stiptico imbutam sicq; absq; dolore & violentia in proprium situm devolvendo.

Umbilico verò & Iliis Cucurbitula

Idem pag. 223. Elixir uteri-
um describit, cuius si $\Theta j.$ vel $\Theta ij.$
ingruente paroxysmo exhibe-
atur, illicò suffocatae sanantur.

Et pag. 193. olei Succini gutt.
vel 8. in aq. puleg. exhibet,
ocq; eodem nares, cordis pe-
torisq; regionem jungit.

Sal quoq; Jovis teste eodem
pag. 225. calidè umbilico inun-
ctum summum est remedium;
matrix enim quamprimum ca-
lorem sentit, in locum suum
redit, nec amplius inde mo-
vetur.

Quercetan. in pharmacop.
dogm. restit. cap. ult. fol. 412.
æculæ Bryoniæ gr. x. vel xij.
um pauco Castoreo vel Asafæ-
tida summum & præcipuum re-
medi-

medium contra omnes Matricis Suffocationes esse docet: cui adstipulatur Matthiolus, qui se vidisse mulierem testatur, quae per annos hoc morbo vexata tandem radicis Bryoniae ℥j. in vino albo decoquens, & in hebdomade semel bibens, optimè cum hac Medicina convaluerit.

Commendabilis quoque est Pulvis Bezoardicus, supra caput 38. de Cordis affectibus descriptus, quem ibidem videre est.

Ad dolorem quoque uteri mitigandum, in quo locum suum reducendum, unguentum hoc Juglandis Cortici inditum, si per ligando panem tostum (alii recentem malunt) oleo appropriato madidum, felicissimè applica-

gaturæ & fasciæ convenientes
mul applicentur.

Pulvis hic sæpius exhibeatur:
radic. aaron. vino correct. ut
docet Quercetan. in pharm.
dogm. restit. fol. 272. radic.
triph. major. herb. herniar.
perfoliat. sanicul. alchimil. ve-
ronic. equiset. sem. perfoliat.
na ʒiij. cujus ʒs. vel etiam plus
esper. longè à cœna cum ce-
revisia calida exhibeatur & su-
perdormiat.

Quercetan. ibid. fol. 278. ali-
um pulverem præscribit ad o-
mnes Herniæ species, & ipsam
enteroclen convenientem.

Crollius in basil. chym. pag.
52. Guttas aliquot olei salis ex-
hibet, exterius quoq; locum
affe-

affectum oleo eodem inungen-
do, adhibito insuper balneo
Hernioso, ex chamom. malv
melilot. parato.

Nonnulli etiam unguento
Comitissæ locum affectum in-
ungunt.

Alij hoc unguento: R. myrrh
electifs. helleb. albifs. ana ʒi
gr. x. Litharg. ʒj. ol. laurin. ʒ
ceræ novæ ʒj. gr. x. Misce. F. s.
unguentum molle.

Aliud: R. ol. mastich. nardin
myrtillor. ana ʒvj. chamom
lin. lil. alb. amygd. dulc. an
ʒss. unguenti Comitiss. ʒss. Misce
pro unguento emolliente & p
rum adstringente.

Post superponatur seq. Em-
plastrum: R. Emplastri de pel-
ari

metin. de gratia Dei ana ʒss.
 ang. dracon. oliban. mastich.
 ana ʒj. cum q. s. olei myrtill. F.
 emplastrum.

Vel R aloës succocitr. boli
 Armen. ana ʒj. mastich. thuris,
 gagacanth. gum. arab. ana ʒij.
 gummiæ ʒj. ʒj. visci querc. nuc.
 cupress. myrrh. lytharg. ana
 ʒss. aristolog. utriusque ana ʒijss.
 gallar. perforat. ʒss. colophon.
 Ceræ rub. picis naval. ana ʒj.
 pulverisanda subtilissime pulve-
 risentur, & dissolv. gumm. cum
 ol. mastich. adde parum Tere-
 binth. F. Emplastrum.

Fortius hoc est : R nuc. cu-
 press. gallar. immatur. ana ʒis.
 radic. symph. major. ʒiiij. glu-
 tin. piscium ʒx. gum. arab. ʒss.

K thuris,

thuris, mastich. galban. serapino
 ana ʒiij. picis naval. bitum. Jus
 daic. glutinis quo capiuntur v
 lucres, fevi hircin. terebinth
 ceræ ana q. s. F. s. a. & summo
 cum diligentia Emplastrum.

CAPUT XXXVII DE PODAGRA.

UTiles sunt pilulæ de he
 modactyl. major. & m
 nor. addendo calidum i
 calida frigidum in frigida pod
 gra: It. Pilulæ Arthriticæ dictæ
 de Sagapeno.

Plurimum prodest Gary
 costinum hoc modo paratum
 & hermodactyl. à cortice sup
 riore mundator. diagryd. ana ʒ
 col

costi, cumin. zingib. garyophyl.
 ana ʒj. pulverisata & cribrata
 conficiantur cum syrupo facto
 ex vino albo & melle invicem
 coctis, donec formam Syrupi
 bene cocti recipiant, & F. Ele-
 ctuar. in formam opiatae, cujus
 dosis ʒij. vel iij.

Croll. in basilie. chym. fol.
 243. pulverem Arthriticum ex
 hermodact. turpet. & aliis de-
 scribit, quem ibi invenire est.

Verum talibus non solum
 praesente jam morbo, sed quo-
 libet anno bis, vere nempe &
 autumno praeservationis gratia
 prudenter utendum.

Philip. Müllerus in myster.
 medic. fol. mihi 177. Aquam
 Antipodagricam Thomae Tan-

K 2 tini

tini describit, sed diminutè, minusque perfectè: veriore descriptionem pro ut ab aliis accepimus liberè dabimus;

R^x Cinam. ℥iſ. nuc. mosch. ℥j. zedoar. ℥ſ. macis ℥ij. galang. garyoph. ana ℥ſ. croci ℥j. mosch. optimi gr. xv. perlar. corall. præparat. ana ℥j. olei succin. ℥ſ. aq. lavend. cinamom. olei spicæ, juniper. ana ℥j. aq. rosar. optimæ ℥ij. contusis contundendis injiciantur omnia in lagenam stanneam capacem, affunde mensuram unam boni spiritus juniperini optimè dephlegmati, imposito operculo claudè lagenam, & vesicâ commissuram muni, ne quid exspiret; pone ad digerendum in lenem calorem arenæ, vel retrò fornacem per tres septimanas, quò diutius eò melius; quo factò exprime & per filtrum cola: Fæces calcina in olla, & extrahe Sal cum propria cola-

colatura prædicta; dein iterum cola
per filtrum; postea colaturam fun-
de in Cucurbitam, ut vix ejus secun-
da vel tertia pars adimpleatur; ori-
cio Cucurbitæ intrude gossypium
oleo olivar. madefactum, impone
alembic. & destilla ex cineribus,
igne primum leni dein auctiori, ut
olea etiam prodeant. Quod primò
prodit seorsim excipiat: posterius
misce cum Spiritus salis ammoniaci
& Spiritus urinæ æqualib. partibus:
hæc mistura illinitur cum penna
membris podagrico dolore obles-
sis, singulis horæ quadrantibus se-
mel vel quoties opus esse videbitur.
De priori aqua (quæ primò destil-
lando prodiit) exhibeatur Patienti
quotidie ter, singulis vicibus pro
dosi cochl. s. mane jejuno ventricu-
lo, meridie, & vesperi horâ unâ post
cibum.

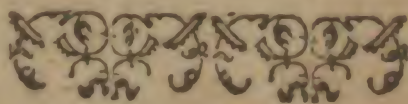
K 3

Ad

Ad sistendos quoq; dolore
 & Stercor. vaccæ nigr. ℥j. mel-
 lis ℥iij. alum. ʒij. ovum inte-
 grum, croci ʒss. boli armen. ʒj
 cum aq. veron. rofar. & aceto
 q. s. F. Cataplasma, addendo in
 fine Camphoræ ʒj.

Ad artus verò debiles robo-
 randos hoc utere Linimento
 & ol. verm. terrest. ʒss. ol. baccar
 juniper. ʒss. terebinth. ʒss. nuc
 mosch. ʒj. pingued. human. taxi
 an. ℥iij. ol. vulp. ʒj. petrol. ʒss. spic
 ʒss. Misceantur pro Linimento.

Vive vale Lector, quod nost.
rectius hisce, Candidus imperti.

INDEX

INDEX CAPITUM.

I.	De digestivis universali- bus.	fol. 1
II.	De Cephalalgia.	9
III.	De Phrenitide.	15
IV.	De Melancholia.	20
V.	De Epilepsia.	31
VI.	De Apoplexia.	45
VII.	De Catarrho.	53
VIII.	De Ophthalmia.	59
IX.	De Aurium vitiis.	66
X.	De Hemorrhagia Nariū.	68
Cap. XI.	De Dentium doloribus.	72
XII.	De Angina.	77
XIII.	De Dyspnœa & Asthmate	83
XIV.	De Tussi.	90
XV.	De Pleuritide.	95
XVI.	De Phthisi.	101
XVII.	De Hemoptysi.	103
XVIII.	De Cordis affectibus.	105
XIX.	De ventriculi affectib9.	113
XX.	De Diarrhœa.	123
XXI.	De Dysenteria.	126
XXII.	De Colica.	132

INDEX CAPITUM.

	XXIII.	De Vermibus.	fol. 138
	XXIV.	De Hamorrhoidib9.	146
	XXV.	De Obstructione Hepa- tis.	150
	XXVI.	De Hydrope.	156
	XXVII.	De Tumore Splenis.	167
	XXVIII.	De Ictero flavo & nigro.	172
	XXIX.	De Renum & Vesicæ Calculo.	176
Cap.	XXX.	De Symptomatibus Mi- ctionis.	184
	XXXI.	De Gonorrhœa.	187
	XXXII.	De Lue Venerea.	191
	XXXIII.	De Menstruorum sup- pressione.	195
	XXXIV.	De Profluvio Menstru- orum.	201
	XXXV.	De Suffocatione Matri- cis.	205
	XXXVI.	De Procidētia uteri.	211
	XXXVII.	De Hernia.	214
	XXXVIII.	De Pedagra.	218.

FINIS.